

Natuurlink
ECOLOGISCH ADVIESBUREAU

In opdracht van dhr. S. Rooijmans
en mevr. M. van der Burgt

Ecologische quickscan Den Dubbelen 4 - Veghel

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	S. Bakker
Rapportnummer	EQ2128
Status rapport	Definitief
Datum oplevering rapport	24-3-2021
Aantal pagina's	51
Wijze van citeren	S. Bakker, 2021, Ecologische quickscan Den Dubbelen 4 - Veghel, in het kader van de Wet natuurbescherming, rapportnummer EQ2128
Opdrachtgever	dhr. S. Rooijmans en mevr. M. van der Burgt
Contactgegevens	Tel: 06-83335559 E-mail: samrooijmans@gmail.com

Natuurlink
ECOLOGISCH ADVIESBUREAU

M: 06 - 11 66 72 97
T: 073 - 851 17 38

sebastiaan.bakker@natuurlink.nl
www.natuurlink.nl

De Rietzanger 2
5271 LN Sint-Michielsgestel

1 Inhoudsopgave

2	Leeswijzer	3
3	Inleiding.....	4
3.1.	Doel van de ecologische quickscan	4
4	Werkwijze	5
4.1.	Literatuuronderzoek	5
4.2.	Flora en fauna onderzoek	5
4.3.	Toetsing aan de Wet natuurbescherming	5
5	Wet- en regelgeving	6
5.1.	Inleiding in de Wet natuurbescherming.....	6
5.2.	Soortbescherming in de Wet natuurbescherming.....	6
5.3.	Gebiedsbescherming in de Wet natuurbescherming	9
5.4.	Zorgplicht voor dieren en planten.....	9
5.5.	Houtopstanden in de Wet natuurbescherming.....	9
6	Omschrijving plangebied	10
6.1.	Afstand tot beschermde natuurgebieden	14
6.2.	Geluidscontouren	16
6.3.	Aanwezige ecotopen	17
6.4.	Voorkomende beschermde soorten uit het literatuuronderzoek.	23
7	Effecten van de ingreep en toetsing aan de wet natuurbescherming	27
7.1.	Voornemen	27
7.2.	Activiteitenoverzicht.....	27
7.3.	Bepaling invloed van de effecten	28
7.4.	Effecten op de flora en fauna	28
7.5.	Effecten op beschermde natuurgebieden	33
8	Conclusies en aanbevelingen	34

2 Leeswijzer

In hoofdstuk 3 wordt een beschrijving gegeven van de beoogde ruimtelijke ingreep van de opdrachtgever en de doelen van het ecologisch onderzoek.

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de Wet natuurbescherming en wordt in algemene bewoordingen aangegeven waar rekening mee moet worden gehouden bij de uitvoering van ruimtelijke ingreep.

In hoofdstuk 5 wordt beschreven welke werkwijze is gevolgd bij het uitvoeren van de ecologische quickscan.

In hoofdstuk 6 wordt het plangebied beschreven en de ligging ten opzichte van beschermde natuurgebieden. Er wordt een inschatting gemaakt welke beschermde soorten mogelijk voorkomen op basis van literatuuronderzoek en de fysieke bezoeken aan het plangebied.

In hoofdstuk 7 wordt een beschrijving gegeven van de voorgenomen activiteiten van de ingreep en worden de effecten van de voorgenomen ingreep op flora en fauna beschreven. Deze effecten worden vervolgens getoetst aan de wet natuurbescherming.

Afsluitend komen in hoofdstuk 8 de conclusies uit de ecologische quickscan aan bod.

3 Inleiding

De opdrachtgever heeft het voornemen om een kapschuur, de schuilstal en een loods te slopen op de Den Dubbelen 4 in Veghel. Dit om te voldoen aan de eisen die de gemeente heeft gesteld bij een principeverzoek om de bestemming van een deel van de woonboerderij te wijzigen naar wonen.

Omdat de uitvoering van deze ingreep mogelijk negatieve effecten heeft op beschermde soorten en beschermde gebieden heeft de gemeente Meierijstad, waar Veghel onder valt, verzocht om een ecologische quickscan uit te voeren. Met dit rapport wordt aan deze vraag voldaan.

3.1. Doel van de ecologische quickscan

In dit oriënterend onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

Vindt het initiatief plaats op een locatie waar (mogelijk) beschermde dier- en/of plantensoorten voorkomen of functies voor deze soorten worden vervuld? Zo ja:

- Welke beschermde dier- en/of plantensoorten komen op of rond deze locatie voor?
- Welk beschermingsregime is van toepassing is op deze soorten?
- Ondervinden die soorten schadelijke effecten van de ingreep?
- Kunnen schadelijke effecten worden voorkomen door ingrepen op een aangepaste wijze uit te voeren?
- Is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen van beschermde soorten?

Heeft de ingreep negatieve effecten op een beschermd natuurgebied? Zo ja:

- Wat zijn de instandhoudingsdoelen van het gebied?
- Heeft de handeling significante gevolgen voor dat gebied?

- Is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen van beschermde gebieden?

Is er eventueel een verdiepend onderzoek noodzakelijk? Zo ja:

- Naar welke soorten en functies dient eventueel aanvullend onderzoek plaats te vinden?

4 Werkwijze

Er is een ecologische quickscan (verkennende inventarisatie) uitgevoerd om in beeld te brengen of door het voorgenomen initiatief negatieve effecten zijn te verwachten op beschermde soorten en beschermde gebieden.

4.1. Literatuuronderzoek

Door middel van literatuuronderzoek is onderzocht welke beschermde flora en fauna in de ruime omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Hierbij is gebruik gemaakt van de databases waarneming.nl, quickscanhulp.nl van de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) en relevante recente verspreidingsatlassen.

De opgevraagde gegevens dekken het gehele gebied waar de activiteiten plaats gaan vinden, samen met de directe omgeving. Vervolgens is voor deze beschermde soorten onderzocht of op basis van verspreiding, ecologie en de aanwezige ecotopen het aannemelijk is dat een soort in het plangebied of invloedgebied van de ingreep voorkomt.

4.2. Flora en fauna onderzoek

Het plangebied is bezocht door Sebastiaan Bakker. De weersomstandigheden waren goed om een inspectie uit te voeren (zie tabel 1).

Tabel 1. Weersomstandigheden tijdens het veldbezoek.

Datum	Tijd	Weersomstandigheden
09-03-2021	09:00 – 11:00	7 °C, droog, zwaar bewolkt, W3

Tijdens het bezoek is de (potentieel) aanwezige flora en fauna onderzocht, alsook de functies die bepaalde delen van het terrein (kunnen) vervullen. Hierbij is gebruik gemaakt van checklijsten en protocollen (zoals gepubliceerd door het NDFF), kennisdocumenten van BIJ12 en diverse gidsen en websites waarin ecologie van soorten aan bod komt. Aan de hand van deze informatie en opgebouwde ecologische kennis binnen Natuurlink is de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en functies van het plangebied ingeschat.

4.3. Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Op grond van de beschreven activiteiten en de daaruit volgende verstoringen is door Natuurlink een inschatting gemaakt van de redelijkerwijs te verwachten negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten en functies. De mogelijke negatieve effecten zijn vervolgens getoetst aan de Wet natuurbescherming. Hierbij is gekeken of er sprake is van een overtreding van de soortbescherming of gebiedsbescherming en hoe een overtreding van de Wet natuurbescherming valt te voorkomen.

5 Wet- en regelgeving

5.1. Inleiding in de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) is in Nederland op 1 januari 2017 in werking getreden. In deze wet staan de beschermingsregels voor de Nederlandse natuurgebieden en planten- en diersoorten. Vanwege de inwerkingtreding van deze wet zijn de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet komen te vervallen. De Wet natuurbescherming geeft uitvoering aan de verplichtingen van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn die zowel soortenbescherming als gebiedsbescherming op Europees niveau regelen.

Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde dieren of planten of beschermde natuurgebieden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

Dit betekent in de praktijk dat het bij ruimtelijke ingrepen gaat om het effect van activiteiten op beschermde soorten en gebieden. Als activiteiten zodanig worden uitgevoerd dat er geen schade wordt toebracht, dan is toetsing aan de Wet natuurbescherming niet nodig. Soms is het echter onvermijdelijk dat of onduidelijk of schade wordt toegebracht. In die situaties is het noodzakelijk om aanvullend ecologisch onderzoek te laten uitvoeren en te bepalen of er een vrijstelling geldt voor de activiteiten of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

De gemeente is het eerste aanspreekpunt voor de aanvraag van een Omgevingsvergunning. De bevoegdheid om te toetsen aan de Wet natuurbescherming ligt in de meeste gevallen bij de provincie.

5.2. Soortbescherming in de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent drie verschillende beschermingsregimes om soorten te beschermen:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
3. soorten die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden.

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Verbodsbepalingen mogen niet overtreden worden, tenzij men een ontheffing kan krijgen (het zogenoemde 'nee, tenzij-principe'). De belangrijkste verbodsbepalingen staan vermeld in tabel 2.

Tabel 2. Overzicht belangrijkste verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art. 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art. 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art. 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen ¹	Art. 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen ¹ .	Art. 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen ¹ .
Art. 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing.
Art. 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort ²	Art. 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing.
Niet van toepassing.	Art. 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art. 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

¹ Een zodanige verstoring van een van het nest dat deze wordt verlaten dient volgens de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) ook te worden meegenomen in een overtreding van de verbodsbepaling.

² Het opzettelijk storen geldt dan met name in kwetsbare perioden zoals het broedseizoen, overwintering en trek.

De term 'verstoring'.

Er is sprake van een verstoring ingeval een activiteit een verontrusting van een soort veroorzaakt ten gevolge waarvan sprake is van een wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Zo is er sprake van een verstoring indien de functie van een voortplantings- of rustplaats van een soort, al dan niet voorlopig, door een activiteit niet of minder goed kan worden vervuld, ook al blijft die plaats fysiek in stand. Verstoringen moeten per soort worden beoordeeld in het licht van de intensiteit, duur en frequentie van herhaling van de verstoring.

Bron: BIJ12

Vrijstelling, ontheffing en vergunning.

Voor een besluit waarbij een uitzondering op een wettelijk verbod of gebod wordt gemaakt voor een categorie van gevallen, wordt de term "**vrijstelling**" gebruikt.

Voor een beschikking waarbij in een individueel geval een uitzondering op een wettelijk verbod of gebod wordt gemaakt, wordt de term "**ontheffing**" gebruikt.

Voor een beschikking waarbij een bepaalde handeling wordt toegestaan, wordt de term "**vergunning**" gebruikt.

5.2.1. Afwijkingen van de verbodsbepalingen

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

1. Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
2. Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
3. Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten is voldaan, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

5.2.2. Gedragscode

De verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 of 3.10 Wnb zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een goedgekeurde gedragscode (art. 3.31 lid 1 Wnb). Werken volgens een gedragscode heeft als voordeel dat geen ontheffingsprocedure hoeft te worden doorlopen. Mogelijke uitzonderingen hierop staan in de gedragscode omschreven. Hierdoor kan het gebruik van een gedragscode zorgen voor een sterke vermindering van administratieve lasten en voor kortere proceduretijden.

Een gedragscode geldt voor heel Nederland, dus niet voor één bepaald gebied of plaats. En ze mogen door alle organisaties in dezelfde sector gebruikt worden als de belangen en activiteiten op u van toepassing zijn.

De provincies ontvangen graag een melding als een ruimtelijke ingreep onder een gedragscode soortenbescherming wordt uitgevoerd. Dit is niet verplicht maar de provincies stellen dit erg op prijs. Het voorkomt bijvoorbeeld onnodige handhavingsacties.

5.3. Gebiedsbescherming in de Wet natuurbescherming

Binnen de Wet natuurbescherming worden ook natuurgebieden en de daarin voorkomende natuurlijke waarden en wezenlijke kenmerken beschermd. Dit zijn de Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland (NNN), bijzondere provinciale natuurgebieden en landschappen, bijzondere nationale natuurgebieden en de nationale parken. Deze gebieden zijn geselecteerd op grond van in deze gebieden voorkomende bijzondere natuurwaarden of om een samenhangend ecologisch netwerk te creëren. De Natura 2000-gebieden worden direct beschermd via de Wnb, de overige gebieden via het besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en provinciale verordeningen.

Als er naar aanleiding van een initiatief mogelijkwerijs significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart te worden gebracht en te worden beoordeeld. Projecten, plannen en overige handelingen die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuurgebieden zijn vergunningsplichtig.

Binnen deze ecologische quickscan wordt daarom bepaald of het initiatief mogelijk negatieve effecten heeft op de doestellingen van Natura 2000-gebieden en overige beschermde gebieden. Als er sprake is van negatieve effecten, dan dient als eerste stap een voortoets te worden uitgevoerd. Dit is een oriënterend onderzoek naar mogelijk negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Als hieruit blijkt dat er een kans bestaat op een negatief, maar geen significant effect, dan moet vervolgens een verslechteringstoets worden uitgevoerd. Zijn deze effecten mogelijk wel significant, dan moet er een passende beoordeling worden opgesteld.

5.4. Zorgplicht voor dieren en planten

De Wet natuurbescherming kent een zorgplicht (art. 1.11 Wnb). Iedereen moet voldoende zorg in acht nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Of dier- en plantensoorten en gebieden nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn of haar handelen nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt, laat deze handelingen achterwege, neemt maatregelen om die te voorkomen of probeert deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

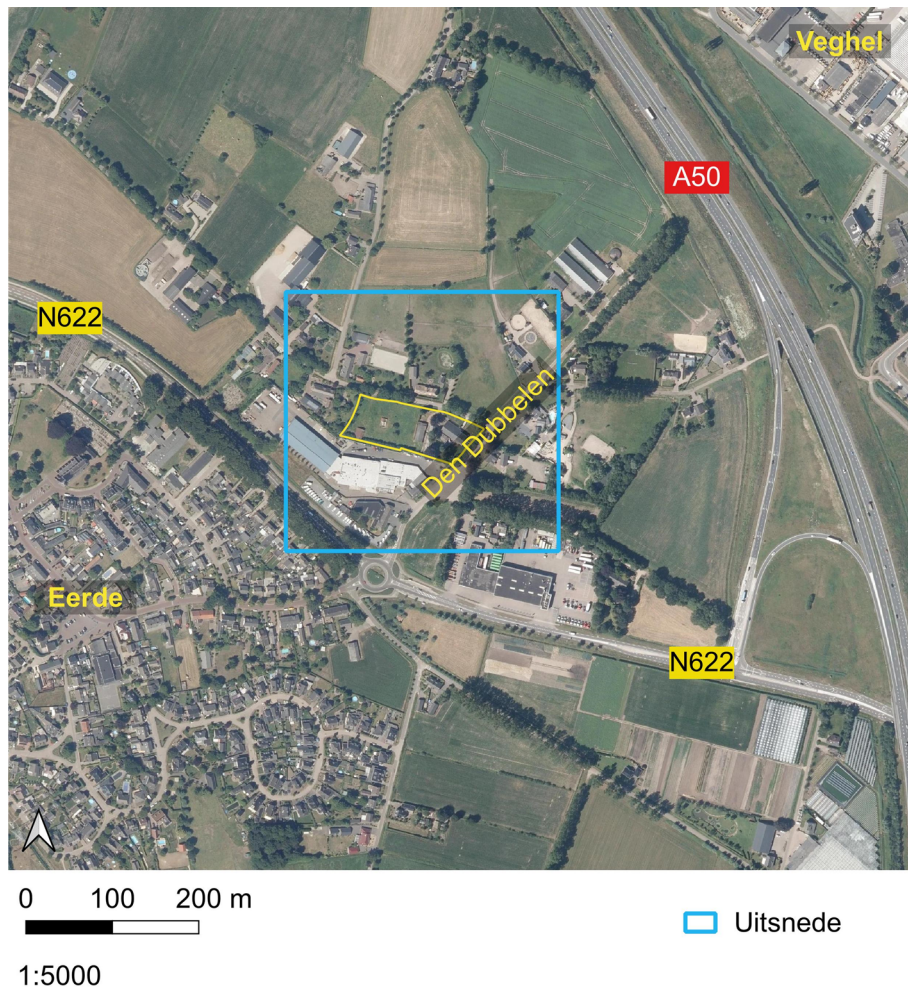
5.5. Houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Naast het soortenbeschermingsregime en gebiedsbeschermingsregime zijn in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming ook de bepalingen ter bescherming van houtopstanden opgenomen.

Onder houtopstand wordt verstaan: een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen. Als een houtopstand moet worden gekapt, dan moet de initiatiefnemer dit melden bij het bevoegd gezag en moet er herplant plaatsvinden. Het bevoegd gezag kan een kapverbod opleggen ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.

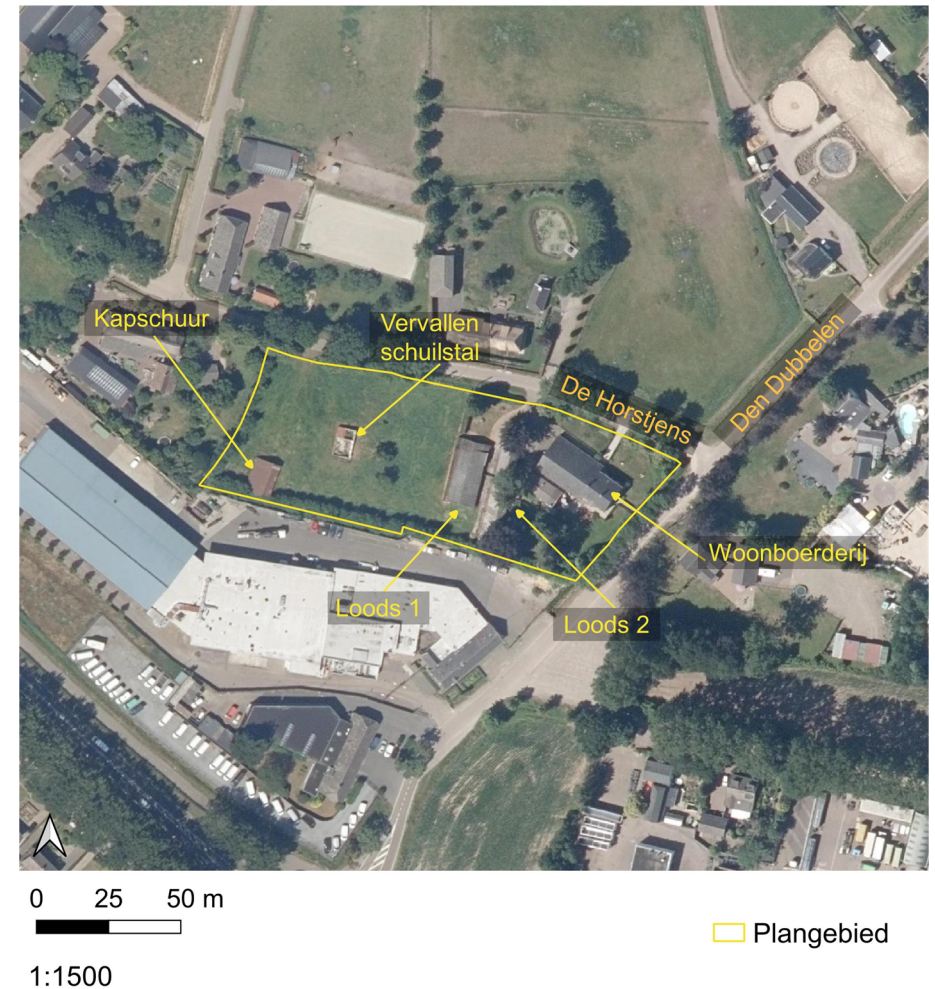
6 Omschrijving plangebied

Het plangebied bevindt zich aan de Den Dubbelen in Veghel dat onder de gemeente Meierijstad valt (zie figuur 1 en figuur 2). Het plangebied betreft het kadastrale perceelnummer VHL00-R-165 en is 7350 m² groot.

Figuur 1. Ligging van het plangebied. De uitsnede is weergegeven in figuur 2.

Het plangebied is ingesloten tussen de Eerdsebaan (N622) in het zuiden en de A50 in het noorden. De omgeving ten noorden en oosten van het plangebied heeft een kleinschalig tot open karakter. In het zuidwesten is de dorpskern van Eerde te vinden. In het plangebied staan diverse gebouwen. Naast de woonboerderij staan er nog twee lange schuren, een oud, klein en vervallen schuurtje midden op het perceel en een oude kapschuur. Op de volgende pagina is een aantal foto's toegevoegd die een impressie geven van het plangebied.

Figuur 2. Ligging van het plangebied (geel omkaderd).

Figuur 3. Beeld van de woonboerderij.

Figuur 4. Beeld van 'loods 2' (links) en loods 1 (rechts). De linker loods zal worden gesloopt.

Figuur 5. Beeld van het open gebied gezien vanaf de kruising met De Horstjens

Figuur 6. Beeld van loods 2 aan de zijde van de woonboerderij aan de oostzijde.

Figuur 7. Beeld van het weiland met een klein vervallen schuilstal (zie ook links onder) en een oude kapschuur (zie ook rechts onder).

Figuur 8. Beeld van de steenuilenkast naast het kleine vervallen gebouw.

Figuur 9. Beeld van tuin van de woonboerderij

Figuur 10. Beeld van loods 1. Deze zal in de toekomst mogelijk verdwijnen, maar blijft voorlopig behouden.

Figuur 11. Beeld van loods 2 aan de westzijde.

6.1. Afstand tot beschermde natuurgebieden

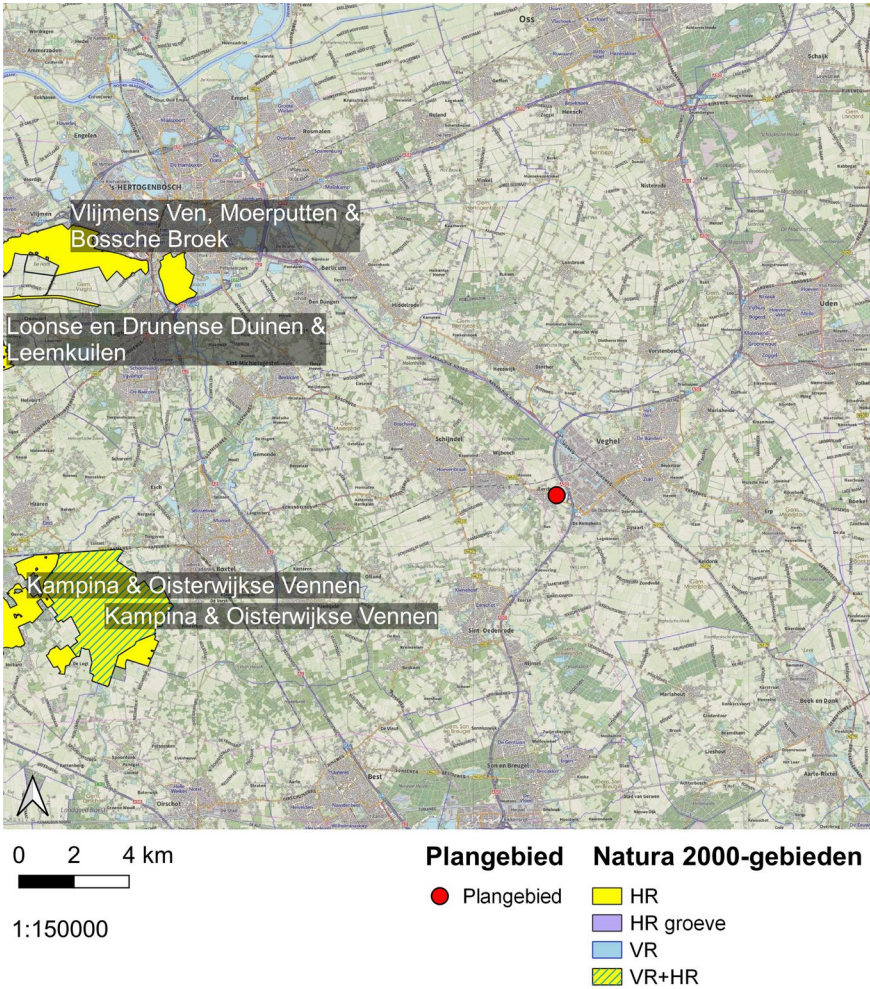
Om te bepalen of geplande activiteiten invloed kunnen hebben op beschermde natuurgebieden is als eerste onderzocht op welke afstand deze gebieden zich bevinden.

Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de ‘Kampina & Oisterwijkse Vennen’. De afstand vanaf het plangebied tot dit gebied bedraagt ongeveer 14,5 kilometer. Verder weg liggen de gebieden ‘Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek’ en de ‘Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen’ (zie ook figuur 3 en tabel 3). Al deze gebieden zijn aangewezen als Habitatrichtlijngebied (HR). ‘Kampina & Oisterwijkse Vennen’ is ook aangewezen als Vogelrichtlijngebied (VR).

Tabel 3. Afstand van het plangebied ten opzichte van beschermde Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland.

Mogelijke negatieve effecten	Aanwijzing	Afstand (km)
Kampina & Oisterwijkse Vennen	HR+VR	14,5
Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	HR	15
Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	HR	20

Figuur 12. Ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000 gebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied valt buiten het Natuurnetwerk Nederland. Het dichtstbijzijnde deel van het Natuurnetwerk Brabant is de Biezenloop langs de A50 op 450 meter ten noorden van het plangebied.

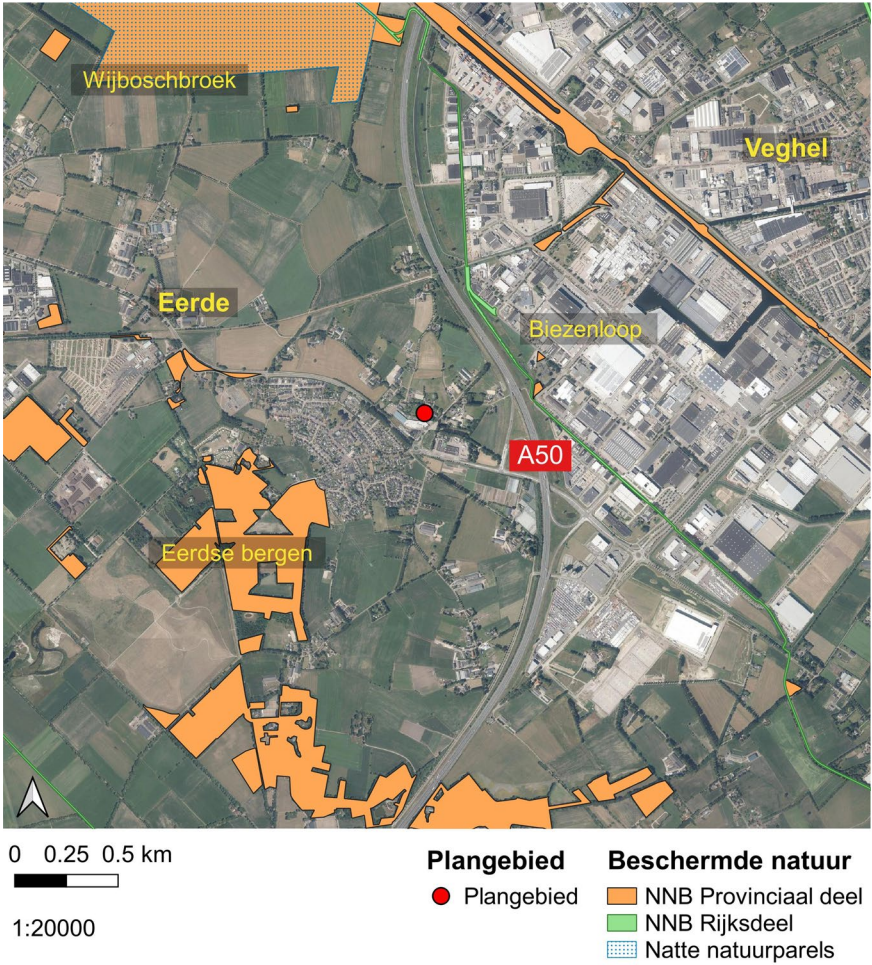
Ten zuidwesten van het plangebied zijn de Eerdse Bergen te vinden op ongeveer 500 meter. Verder weg ten noordwesten ligt het Wijboschbroek (zie figuur 13 en tabel 4). Het Wijboschbroek is ook aangewezen als natte natuurparel.

Tabel 4. Afstand van het plangebied ten opzichte van beschermde Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland.

Mogelijke negatieve effecten	Aanwijzing	Afstand (km)
Biezenloop	NNB	0,4
Eerdse bergen	NNB	0,5
Wijboschbroek	NNB	1,5

Natte natuurparels (NNP)

Natte natuurparels zijn hydrologisch gevoelige gebieden binnen het Natuurnetwerk Brabant die vanwege specifieke omstandigheden van bodem en water hoge natuurwaarden vertegenwoordigen. Rondom de natte natuurparels liggen attentiegebieden. De meeste natte natuurparels hebben nu last van verdroging. Het herstel van een goede waterhuishouding door méér en langer water vast te houden, is een belangrijke voorwaarde om de gewenste natuur te behouden of terug te laten keren. Ruimtelijke initiatieven mogen daarom geen negatieve effecten hebben op deze gebieden.

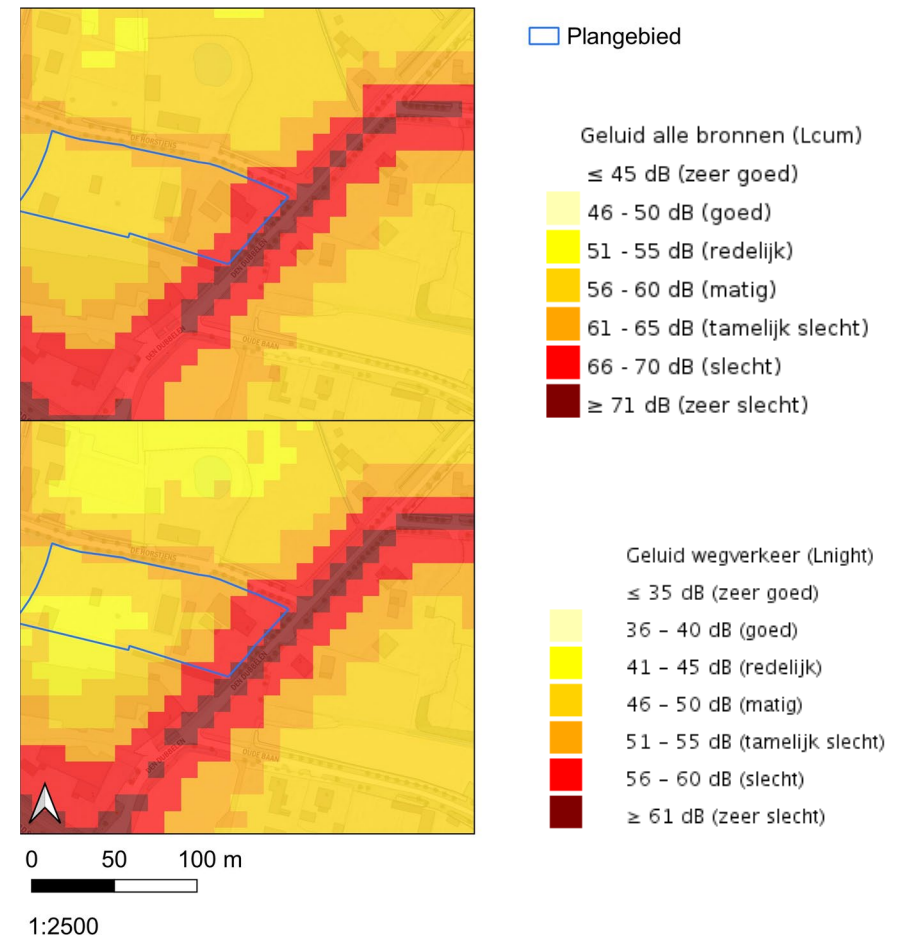
Figuur 13. Ligging van het plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Brabant

6.2. Geluidscontouren

De Den Dubbelen is een matig intensief bereden weg (zie figuur 14). De geluidsbelasting van alle bronnen gedurende de dag ligt onder de 60 decibel en daardoor zijn de geluidsnormen als matig tot slecht te kwalificeren (zie figuur 15). In de nacht is het beeld vergelijkbaar.

Figuur 14. Beeld van Den Dubbelen (links) en De Horstjens (rechts). De Den Dubbelen is een relatief matig intensief bereden weg.

Figuur 15. Geluid van alle bronnen gedurende de dag (boven) en van alleen het verkeer in de nacht (onder). Let op: de kaart geeft alleen een globaal beeld van de hoeveelheid geluid in Nederland. Voor het toetsen van geluidniveaus aan de normen, bijvoorbeeld voor 'geluidbelasting op de gevel' is deze kaart niet geschikt.

Bron: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

6.3. Aanwezige ecotopen

Bodemclassificatie

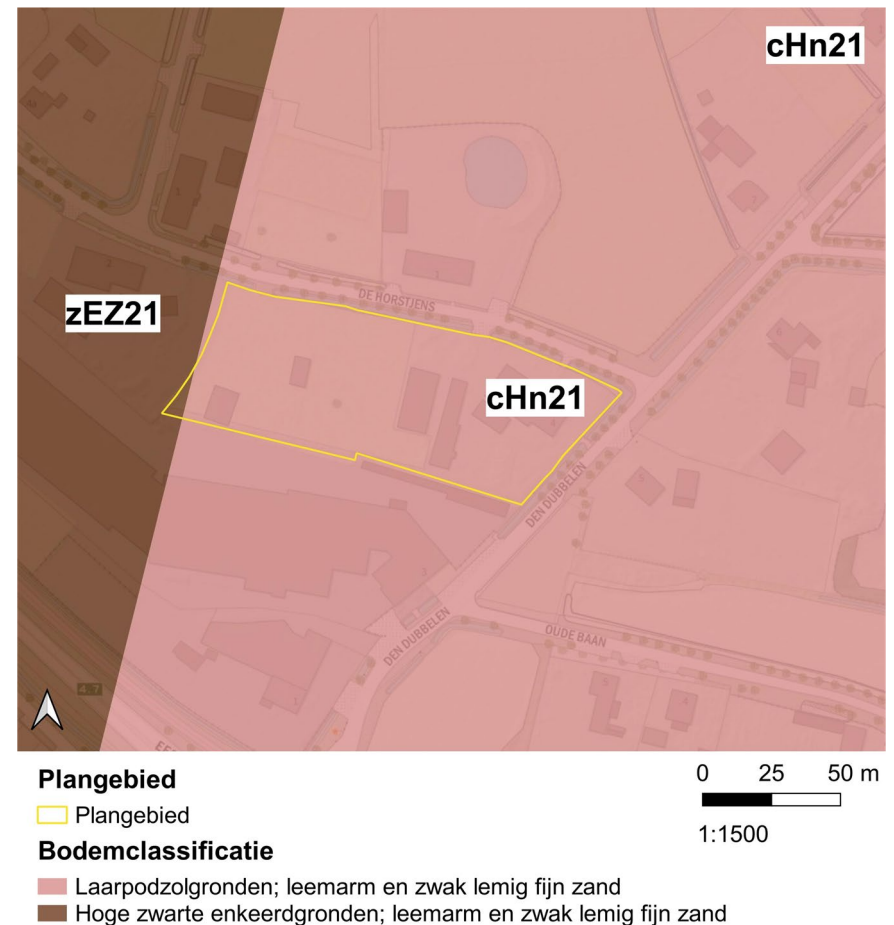
De bodem kan grotendeel worden geclassificeerd als een laarpodzolgrond (zie figuur 17). Een laarpodzolgrond heeft een 30 - 50 cm dikke, deels door de plaggenbemesting opgebrachte donkere bovengrond. Laarpodzolgronden komen vrij veel voor in de Pleistocene zandgebieden van Nederland. Ze worden vrij veel aangetroffen in oude ontginningen waar door eeuwenlange plaggenbemesting een matig dikke donkere bovengrond is ontstaan. De naam laarpodzolgronden is ontleend aan het toponiem laar, dat staat voor een vaak wat lager gelegen open plek in het bos.

Weiland

Het weiland heeft een soortenarme vegetatiesamenstelling. Het is regelmatig bemest en werd vorig jaar beweid met drie koeien. Het komende jaar zullen er naar verwachting paarden of schapen op grazen.

Figuur 16. Beeld van het weiland

Figuur 17. Bodemkaart van het plangebied. Bron: Wageningen UR.

Struweel

Rondom het perceel is struweel te vinden dat het weiland landschappelijk afscheidt van de omliggende bebouwing (figuur 18). Aan de achterzijde (zuidzijde) van het perceel is een houtsingel te vinden met daarin vooral knotelzen. Hierachter bevindt zich een groot bedrijf voor de opslag van luifels. De loodsen op het eigen terrein worden afgeschermd door een haag van laurier.

Figuur 18. Beeld van het struweel aan de achterzijde van het weiland.

Sloot

Aan de voorzijde van het weiland loopt een smalle sloot (zie figuur 19). Hier was tijdens het veldbezoek al veel draadalg in te vinden wat een indicatie is van zeer voedselrijke omstandigheden.

Figuur 19. Langs de De Horstjens loopt een smalle en ondiepe sloot. De draadalg wijst op zeer voedselrijke omstandigheden.

Figuur 20. Beeld van de loods 2 die gesloopt gaat worden.

Figuur 21. Beeld van de achterzijde van loods 2 die gesloopt gaat worden.

Gebouwen.

Op het terrein bevinden zich naast de woonboerderij verschillende bijgebouwen. Allen bevinden zich in een slechte staat. De schuilstal is al grotendeels ingestort (zie figuur 7 op pagina 12). Loods 1 blijft voorlopig behouden omdat deze nog in de beste staat verkeerd en nog kan worden gebruikt voor opslag van materialen (zie figuur 23). Wel hoopt men in de toekomst ook deze loods te slopen en een nieuwe loods te plaatsen. Daarom wordt ook voor deze loods een effectbeoordeling opgenomen in dit rapport.

Loods 2 zal worden gesloopt. Deze loods bevindt zich in een zeer slechte staat. De loods bestaat uit twee delen en heeft een zeer open structuur (zie figuur 22). Er zijn tal van mogelijkheden voor dieren om het gebouw in te komen. Er zijn echter alleen veel sporen van **bruine rat** (*Rattus norvegicus*) aangetroffen, zowel op de vloer als in het dak.

Figuur 22. Beeld van de open daken van loods 2.

Loods 1 blijft voorlopig behouden. Ook in deze loods zijn er mogelijkheden voor soorten om het gebouw in te komen. Er zijn openingen te vinden onder de asbest golfplaten en aan de oostgevel is een grote opening te vinden in de muur. In tegenstelling tot loods 2 zijn hier geen sporen van ratten waargenomen. Het dak heeft een meer dichte structuur doordat er plafondplaten onder het dak zijn aangebracht. Hierdoor ontstaat er een kleine ruimte boven de plafondplaten.

Figuur 24. Beeld van loods 1 die voorlopig behouden blijft.

Figuur 23. Beeld van de oostzijde van loods 1.

Figuur 25. Beeld van de achterzijde van loods 1.

De vervallen schuilstal is een kleine ruïne (zie figuur 26). Alleen de muren staan nog overeind.

De loods staat vlak naast een fruitboom met daarin een steenuilenkast. Hier broedt al 6 jaar aaneengesloten een steenuil (zie figuur 27).

Aan de binnenzijde wordt het gebouw overwoekerd door onkruid en de eerste opslag van struiken en is nog een hoop puin te vinden. Hierdoor is er wel een structuur ontstaan waar kleine zoogdieren een verblijfplaats kunnen vinden. Sporen van dieren zijn hier echter niet gevonden.

Figuur 27. De schuilstal staat vlak naast een bezette steenuilenkast.

Figuur 26. Beeld van de binnenzijde van schuilstal.

Figuur 28. De rommelige structuur biedt goede schuilmogelijkheden.

De kapschuur is net als de overige gebouwen vervallen (zie figuur 30). Door de open structuur is het gebouw wel erg geschikt voor vogels om te schuilen en te broeden. In de kap is een nest gevonden van **holenduif** (*Columba oenas*) en op diverse plekken zijn uilenballen en veren gevonden van **steenuil** (*Athene noctua*) (zie figuur 31).

Er is slechts één gemetselde muur. De kapschuur is verder opgebouwd uit hout en heeft een dak van metalen dakplaten.

Figuur 30. De schuilstal staat vlak naast een bezette steenuilenkast.

Figuur 29. Beeld van de binnenzijde van schuilstal.

Figuur 31. In de kapschuur zijn sporen gevonden van steenuil.

6.4. Voorkomende beschermde soorten uit het literatuuronderzoek.

Via quickscanhulp.nl en waarnemingen.nl en het gebruik van diverse verspreidingsatlassen is nagegaan welke beschermde soorten rond het plangebied de afgelopen vijf jaar zijn waargenomen. Een volledig overzicht van alle beschermde soorten die binnen een straal van 10 kilometer rond het plangebied zijn waargenomen is te vinden in bijlage 4. In deze paragraaf wordt alleen ingegaan op de soorten waarvan is beoordeeld dat deze voorkomen of verwacht kunnen worden binnen de invloedssfeer van het initiatief. Van soorten die niet worden verwacht is de onderbouwing terug te vinden in bijlage 4.

6.4.1. Vogels

Algemeen voorkomende broedvogels

Op en rond het plangebied kunnen allerlei algemeen voorkomende broedvogels worden verwacht in de hagen, bomen en het struweel. Soorten als **zwartkop** (*Sylvia atricapilla*), **vink** (*Fringilla coelebs*), **tijftjaf** (*Phylloscopus collybita*), **roodborst** (*Erithacus rubecula*), **winterkoning** (*Troglodytes troglodytes*), en **merel** (*Turdus merula*) kunnen hier bijvoorbeeld broeden.

In de kapschuur is een nest aangetroffen van **holenduif** (*Columba oenas*). Vanwege de aanwezigheid van een paartje is het aannemelijk dat dit nest nog gebruikt wordt. In het struweel waren diverse nesten van **houtduif** (*Columba palumbus*) te vinden.

Soorten met een ongunstige staat van instandhouding (SVI)

Er is beoordeeld of rondom de planlocatie soorten aanwezig zijn of kunnen worden verwacht die gevoelig zijn voor verstoring en zich al in een ongunstige staat van instandhouding bevinden. Deze soorten zijn niet aangetroffen of verwachten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek is gericht gezocht naar mogelijke nestlocaties en hollen van soorten met een jaarrond beschermd nest (zie bijlage 4) in en rondom het plangebied.

Gebouwbewonende soorten

Er waren rondom het perceel verschillende **huismussen** (*Passer domesticus*) te horen. Deze bevonden zich bij de boerderij aan de overzijde van De Horstjens. Hier zijn ook veel hagen te vinden die voldoende dekking bieden voor huismussen. Huismussen zijn tijdens het veldbezoek niet binnen het plangebied waargenomen.

Huismussen hebben een voorkeur voor het broeden onder dakpannen, maar worden ook veel onder asbestgolfplaten aangetroffen. Er worden geen huismussen verwacht in de schuren die worden gesloopt. De kapschuur en de vervallen schuilstal konden vanwege de open structuur goed worden gecontroleerd op mogelijke nesten. Deze zijn niet aangetroffen. In loods 2 worden ook geen huismussen verwacht. Enerzijds bevinden de in- en uitvliegopeningen zich zeer laag (op ongeveer 2 meter), maar het is vooral een onveilige plek voor huismussen om te broeden. Bruine rat (*Rattus norvegicus*) kan bijvoorbeeld met gemak bij mogelijke nestlocaties komen. Tussen de balken en de golfplaten of dakpannen zijn ook geen nesten aangetroffen.

In loods 1 die behouden blijft kunnen huismussen niet op voorhand worden uitgesloten. Vaak wordt de ruimte tussen asbestgolfplaten en de plafondplaten gebroed. Omdat hier geen sporen van bruine rat zijn aangetroffen en de ruimte onder het dak ook moeilijker bereikbaar lijkt voor deze soort zou hier wel veilig kunnen worden gebroed. Het zelfde geldt voor **zwarte roodstaart** (*Phoenicurus ochruros*). Het nest van zwarte roodstaart valt echter binnen categorie 5 (zie bijlage 2)

De **spreeuw** (*Sturnus vulgaris*) kan wel worden uitgesloten. De spreeuw zorgt altijd voor veel overlast door uitwerpselen. Deze zijn in het geheel niet gevonden. Een nestlocatie is dan niet waarschijnlijk.

Uilen

Er broedt een koppeltje **steenuilen** (*Athene noctua*) in de fruitboom naast de vervallen schuilstal.

Steenuilen hebben relatief kleine territoria. Het activiteitsgebied rond nestplaatsen van steenuilen is in de regel slechts enkele honderden meters, waarbij de meeste activiteit wordt waargenomen binnen een straal van 50 – 100 meter van de nestlocaties. Het perceel is geschikt voor steenuilen om te foerageren en er kan dus met grote zekerheid worden gesteld dat het gehele perceel als essentieel foerageergebied kan worden beschouwd.

Er is ook contact opgenomen met de uilenwerkgroep NMC Schijndel om na te gaan of er nesten van uilen en roofvogels binnen de invloedssfeer van de ingreep bekend zijn. Er is hiervoor contact gelegd met dhr. M. v.d. Wijst. Hij gaf aan dat overige nesten van de steenuilen en kerkuilen zich op ruime afstand van het plangebied bevinden (> 1 km).

Nestlocaties van de **bosuil** (*Strix aluco*) en **ransuil** (*Asio otus*) zijn ook niet bekend direct rond het plangebied en worden, ook door de uilenwerkgroep, rond het plangebied niet verwacht. Er zijn geen geschikte oude, niet gebruikte, nesten van kraaien en eksters waar de ransuil in kan broeden en oude bomen met grote hopen waar bosuil in kan rusten of broeden ontbreken.

Overige soorten

In het uiterste noordoosten van het weiland broedt wel een paartje **ekster** (*Pica pica*) in de hoge laanbomen. Het nest van de ekster is jaarrond beschermd en valt binnen categorie 5 (zie bijlage 2).

Overige soorten met een jaarrond beschermd nest worden niet verwacht (zie bijlage 2 en bijlage 4).

6.4.2. Zoogdieren

Hieronder volgt een beschrijving van zoogdieren die mogelijk zijn te verwachten op of in de directe omgeving van het plangebied.

INSECTENETERS

De **egel** (*Erinaceus europaeus*) leeft in bijna alle landschappen. In sommige gebieden zijn ze echter algemener dan in andere. Tuinen, bosranden, struweel en loofbos, liefst met ondergroei, zijn goede leefgebieden. Het is aannemelijk dat de egel (*Erinaceus europaeus*) in het plangebied foerageert en de kans op de aanwezigheid van een verblijfplaats in directe omgeving is aannemelijk.

De **mol** (*Talpa europaea*) komt overal voor waar de grond geschikt is om in te graven. Voorwaarden zijn dat de bodem niet te zandig, te vochtig of te stenig is en dat er voldoende regenwormen aanwezig zijn. De bodem mag daarom ook niet te zuur zijn. De mol heeft een voorkeur voor rulle, humusrijke grond met een niet te hoge grondwaterstand en permanente begroeiing. Er zijn veel molshopen gevonden waarmee de aanwezigheid van deze soort is vastgesteld.

Spitsmuizen

Er kan een aantal spitsmuizen worden verwacht op of direct rondom het plangebied. De meeste spitsmuizen zijn echter vrijgesteld volgens de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant. Dit zijn (**dwergspitsmuis** (*Sorex minutus*), **gewone bosspitsmuis** (*Sorex araneus*), **huisspitsmuis** (*Crocidura russula*) en **tweekleurige bosspitsmuis** (*Sorex coronatus*)).

Overige spitsmuizen worden niet te verwachten (zie bijlage 4).

VLEERMUIZEN

Verblijfplaatsen van vleermuizen worden niet verwacht.

De kapschuur heeft een hele open structuur en kon daardoor goed worden geïnspecteerd. Er zijn geen geschikte plekken om beschut weg te kruipen. De metalen dakplaten nemen snel warmte op en geven snel warmte af en bieden daardoor ook geen stabiel microklimaat. In de kapschuur zijn ook geen uitwerpselen of resten van prooien gevonden die duiden op foeragerende dieren.

De schuilstal bestaat uit enkele muren zonder mogelijkheden om weg te kruipen. Ook deze kon goed worden geïnspecteerd vanwege de open structuur.

Loods 2 heeft een zeer open structuur en is daardoor toegankelijk voor vleermuizen. De daken hebben echter een open structuur (zie figuur 22 op pagina 19). Omdat er veel sporen zijn gevonden van bruine rat en deze vrijwel op alle plekken kan komen zal de loods ook geen veilig verblijfplaats bieden. In de loods zijn ook geen sporen aangetroffen die wel verwacht zouden worden als hier een verblijf aanwezig zou zijn. Door de open structuur biedt de loods ook geen stabiel binnenklimaat.

Hetzelfde geldt min of meer voor loods 1 die niet zal worden gesloopt. Tussen de golfplaten en deze plafondplaten is sprake van een continue luchtstroom. Vleermuizen houden niet van locaties met onstabiele klimatologische omstandigheden.

KNAAGDIEREN

Knaagdieren zijn op basis van hun actuele verspreidingsgegevens en habitateisen niet te verwachten (zie ook bijlage 4).

Woelmuisen, ware muizen en spitsmuizen

Er kan een aantal woelmuisachtigen worden verwacht op het terrein en er zijn ook sporen van muizen aangetroffen. Alle te verwachten woelmuisachtigen (**aardmuis** (*Microtus agrestis*), **rosse woelmuis** (*Myodes glareolus*), **ondergrondse woelmuis** (*Microtus subterraneus*) en **veldmuis** (*Microtus arvalis*) zijn echter vrijgesteld volgens de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant.

Overige woelmuisen zijn op basis van hun verspreidingsgegevens niet te verwachten.

Ware muizen

Er kan een aantal ware muizen worden verwacht op het terrein. Alle te verwachten ware muizen (**bruine rat** (*Rattus norvegicus*), **zwarte rat** (*Rattus rattus*), **bosmuis** (*Apodemus sylvaticus*), **huismuis** (*Mus musculus*), **dwergmuis** (*Micromys minutus*)) zijn echter vrijgesteld volgens de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant.

Overige ware muizen zijn op basis van hun actuele verspreidingsgegevens niet te verwachten.

HAASACHTIGEN

Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) en **haas** (*Lepus europaeus*) kunnen in de directe omgeving worden verwacht. Konijnenholen en legers zijn niet gevonden. Beide soorten zijn vrijgesteld volgens de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant.

ROOFDIEREN

Hondachtigen

Hondachtigen zijn op basis van hun habitateisen niet te verwachten (zie ook bijlage 4).

Marterachtigen

Van de marterachtigen zijn **steenmarter** (*Martes foina*), **wezel** (*Mustela nivalis*), **bunzing** (*Mustela putorius*) en **das** (*Meles meles*) in de directe omgeving waargenomen. Alle marters hebben gemeen dat ze een netwerk aan vaste verblijfplaatsen hebben. Voorbeelden van rustplaatsen zijn: hollen, houtstapels, holle bomen, drainagepijpen, takkenrillen, hooi- en stobalen, stapels stenen en puin, gaten en holten, schuurtjes, stallen, kelders en hooizolders. Rond en in de gebouwen zijn mogelijkheden voor de aanwezigheid van verblijfplaatsen en er zijn geleidende groenstructuren aanwezig waarin deze soorten zich door het landschap kunnen verplaatsen. Er zijn echter zowel in de gebouwen als op het perceel geen sporen (prooiresten, voedselvoorraden,

graafsporen, wissels, uitwerpselen etc.) aangetroffen die zouden wijzen op een mogelijke verblijfplaats van deze soorten. De meeste leden van deze familie verspreiden een sterke geur via de anaalklieren of kliertjes in de voetkussentjes van de achterpoten. Met deze geurstof worden de grenzen van een territorium gemarkeerd. Deze geur is nergens waargenomen. Er is ook geen overlast van stank (welke door latrines in gebouwen kan worden veroorzaakt).

Ook zijn de gebouwen die worden gesloopt goed te controleren op mogelijke verblijfplaatsen. Deze zijn niet gevonden. Kleine marterachtigen en steenmarter kunnen daarom worden uitgesloten in de gebouwen.

EENHOEVIGEN

Vaste rust- en/of verblijfplaats van eenhoevigen kunnen worden uitgesloten. Er zijn hiervoor geen geschikte rustplaatsen aanwezig (zie ook bijlage 4).

6.4.3. Vaatplanten, mossen en korstmossen

Er zijn geen beschermde vaatplanten, mossen en korstmossen waargenomen. Er zijn enkel algemeen voorkomende soorten aanwezig. Het veldbezoek vond echter plaats buiten het groeiseizoen van de meeste planten en daarom kan op basis van enkel het veldbezoek de afwezigheid van beschermde vaatplanten niet worden bepaald. De kans op de aanwezigheid van beschermde soorten is vanwege de bemesting en historische landbewerking erg laag.

Alle beschermde soorten die in de directe omgeving zijn waargenomen (zie bijlage 4) kunnen op basis van de standplaatscondities worden uitgesloten.

6.4.4. Vissen en zoetwaterweekdieren

Beschermde vissen (zie bijlage 4) zijn op basis van hun habitateisen niet te verwachten in de sloot en kunnen op basis hiervan worden uitgesloten.

6.4.5. Amfibieën

In de sloot kunnen algemene soorten als **bastaardkikker** (*Pelophylax kl. esculentus*), **kleine watersalamander** (*Lissotriton vulgaris*) en wellicht **alpenwatersalamander** (*Ichthyosaura alpestris*) kunnen worden verwacht. De plaatsen (zowel land als waterhabitat) waar deze soorten zich op kunnen houden zullen buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden liggen. Ook mobiele soorten als **gewone pad** (*Bufo bufo*) en **bruine kikker** (*Rana temporaria*) kunnen worden verwacht in het struweel en verscholen onder allerlei objecten op het terrein.

Overige amfibieën kunnen op basis van hun habitateisen of lokale verspreiding worden uitgesloten (zie bijlage 4).

6.4.6. Reptielen

Beschermde reptielen kunnen op basis van hun habitateisen of lokale verspreiding worden uitgesloten (zie bijlage 4).

6.4.7. Libellen, dagvlinders en macro-nachtvlinders

Beschermde libellen (zie bijlage 4) zijn op basis van hun habitateisen niet te verwachten in de sloot en kunnen op basis hiervan worden uitgesloten.

Voor beschermde dagvlinders en macro-nachtvlinders (zie bijlage 4) zijn de waardplanten of waardenbomen afwezig. Op basis hiervan kunnen deze soorten worden uitgesloten.

6.4.8. Geleedpotigen

Beschermde geleedpotigen kunnen op basis van hun habitateisen of lokale verspreiding worden uitgesloten (zie bijlage 4).

7 Effecten van de ingreep en toetsing aan de wet natuurbescherming

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de voorgenomen activiteiten en de effecten die deze activiteiten hebben op flora en fauna. Deze effecten worden vervolgens getoetst aan de Wet natuurbescherming

7.1. Voornemen

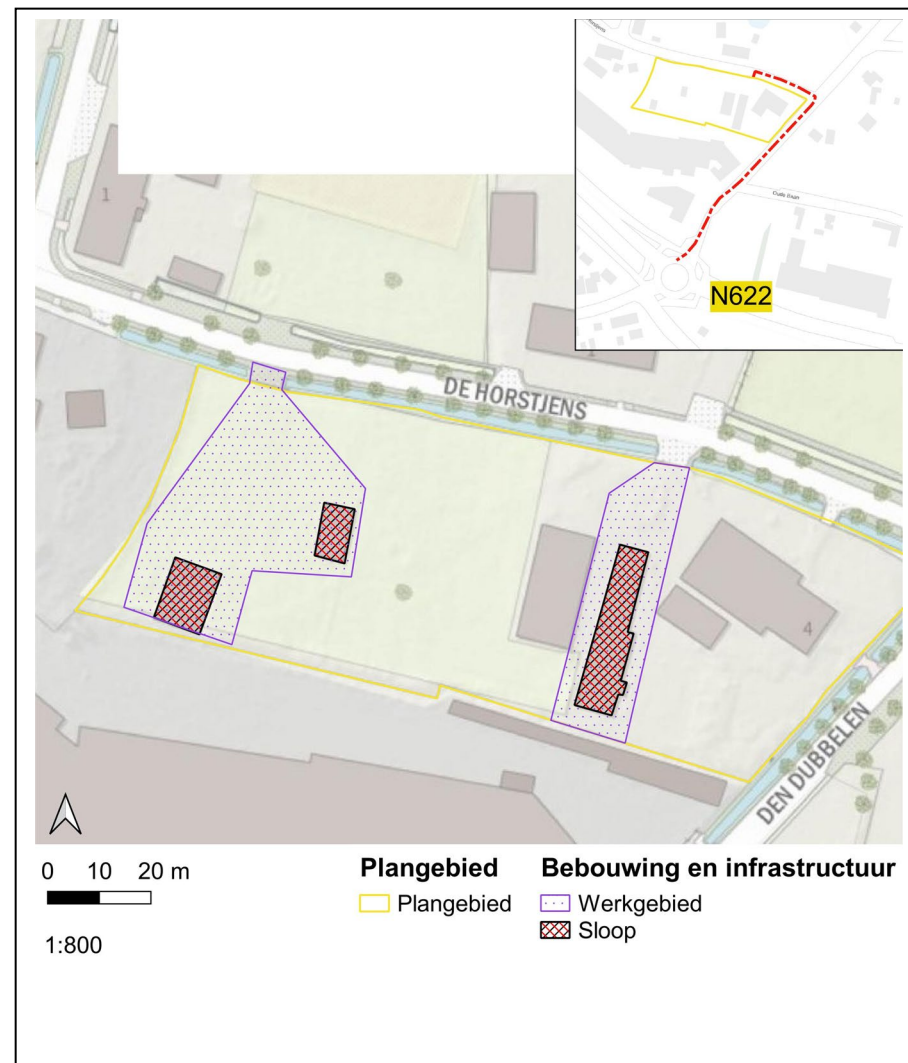
De opdrachtgever heeft het voornemen om de kapschuur, de schuilstal en een loods te slopen. Dit om te voldoen aan de eisen die de gemeente heeft gesteld bij een principeverzoek om de bestemming van een deel van de woonboerderij te veranderen naar wonen.

7.2. Activiteitenoverzicht

Het initiatief bestaat alleen uit de sloop van gebouwen. Drie gebouwen zullen worden gesloopt. In figuur 32 is een kaart te zien waar de sloop zal plaatsvinden. De sloop zal zo worden georganiseerd dat deze zo kort mogelijk duurt om de verstoring op de steenuil zoveel mogelijk te beperken. Een aantal delen zal met de hand worden gesloopt, maar de meeste delen met een shovel. Sloopafval wordt zo dicht mogelijk bij de Horstjens gesorteerd. Het sloopafval zal vervolgens worden afgevoerd met kiepwagens richting de N622. De route die hier bij wordt gevolgd is terug te vinden in figuur 32. Dit traject is ongeveer 300 meter lang.

Bij de sloopwerkzaamheden kunnen de volgende verstoringen optreden:

- verlies vaste voortplantings- rust- of verblijfplaatsen;
- directe sterfte;
- verstoring door beweging van mensen en materiaal;
- verstoring door trilling;
- verstoring door geluid.

Figuur 32. Werkgebied en aan- en afvoerroute van sloop- en bouw materiaal.

7.3. Bepaling invloed van de effecten

Bepalend bij de beoordeling van negatieve effecten van een project is de vraag of er wel of geen wezenlijke negatieve invloed is op de gunstige staat van instandhouding van een beschermde soort.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen betreft dit vooral het aantasten van de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats van de soort. Het betreft de vaste rust- en verblijfplaats zelf, alsook de soortspecifieke omgevingseisen, gekoppeld aan de vaste rust- en verblijfplaats. Hierbij dient ook de actieradius van de soort te worden betrokken.

Als er sprake is van permanente vaste rust- en verblijfplaatsen en de soort heeft op basis van een ruimtelijke ontwikkeling geen herstelmogelijkheden, dan is er wel een wezenlijke negatieve invloed

Als er sprake is van herstelmogelijkheden van beschermde soorten tijdens en na realisatie van de ruimtelijke ontwikkeling, is er lokaal en regionaal geen wezenlijke negatieve invloed op de gunstige staat van instandhouding van de soort

Voorafgaand aan de activiteit dienen effectbeperkende en/of mitigerende maatregelen te worden getroffen om het herstel zo snel mogelijk te laten plaatsvinden.

7.4. Effecten op de flora en fauna

Uit het onderzoek naar beschermde soorten blijkt dat er beschermde soorten zijn aangetroffen of mogelijkwerwijs zijn te verwachten binnen of direct rond het plangebied. In bijlage 4 zijn alle soorten weergegeven die zijn waargenomen, gesorteerd op de afstand ten opzichte van het plangebied. In deze paragraaf wordt ingegaan op de effecten op soorten die daadwerkelijk verwacht kunnen worden binnen de invloedsfeer van de geplande werkzaamheden.

7.4.1. Vogels

Het is zeer aannemelijk dat een aantal algemeen voorkomende vogels broedt op en direct rond het plangebied (zie ook paragraaf 6.4.1). Omdat alle vogels tijdens het broeden beschermd zijn, kunnen activiteiten tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

Bescherming van vogelnesten

Bij de uitvoering van het initiatief moet er rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van 15 maart tot 15 juli, maar er zijn soorten die buiten deze periode broeden. Voorbeelden zijn de steenuil (*Athene noctua*) die al vanaf februari kan beginnen met broeden en holenduif (*Columba oenas*) die tot in oktober kan broeden.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van art 3.1 Wnb. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen worden getroffen die voorkomen dat deze soorten zich op of rond het werkgebied vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten worden verplaatst of verwijderd, maar daar zijn uitzonderingen op.

Jaarrond beschermde nesten

Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd.

Uilen

Binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden is de nestlocatie van de steenuil (*Athene noctua*) jaarrond beschermd. De voorgenomen sloop van de schuilstal zal zeer waarschijnlijk verstorend werken als gevolg van het geluid dat hierbij wordt geproduceerd en de aanwezigheid van mensen en machines.

De kapschuur wordt door de steenuil gebruikt als rustplaats. Deze rustplaats zal verloren gaan door de sloop. Dit zal leiden tot een **overtreding** van de **verbodsbepaling van art. 3.1 lid 2 Wnb**. Hierin wordt gesteld dat het verboden is om opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Ook het opruimen van rommelhoekjes zal een aantasting van het leefgebied betekenen. Dit zijn plaatsen waar prooidieren van de steenuil zich vaak ophouden.

Om negatieve effecten te voorkomen moeten **specifieke maatregelen** worden genomen. Deze zijn samen met de lokale uilenwerkgroep opgesteld.

1. Er wordt zo snel mogelijk (maart/april 2021) een extra steenuilennestkast geplaatst die kan dienen als nieuwe rustplaats. Deze zal door de uilenwerkgroep worden geplaatst. Hierdoor zal de steenuil een voldoende lange gewenningsperiode hebben om deze nieuwe nestkast te ontdekken.
2. De kapschuur en schuilstal worden in de minst kwetsbare periode van de steenuil gesloopt. Als er ook rekening gehouden wordt met het broedseizoen van de holenduif in de kapschuur betekent dit dat de sloop vanaf november tot en met januari kan plaatsvinden. Om te borgen dat er in de juiste periode wordt gesloopt mag hier alleen mee worden aangevangen na schriftelijke toestemming van de uilenwerkgroep of Natuurlink.
3. De duur van de sloop wordt zo kort mogelijk gehouden om de duur van de verstoring zoveel mogelijk te beperken. Hierop wordt de inzet van mensen en materieel afgestemd.
4. De intensiteit van de sloop dient wat betreft geluid zoveel mogelijk beperkt te worden. Er wordt alleen materiaal ingezet waarbij pieken in geluidsintensiteit worden voorkomen. Er mogen bijvoorbeeld geen boorhamers worden ingezet. Daarnaast moet een shovel bijvoorbeeld niet op volle toeren slopen, maar moet er met beleid worden gesloopt. Dit geldt dan met name voor de sloop van de schuilstal.
5. De sloop van de loods vindt plaats op een ander moment dan de sloop van de kapschuur en de schuilstal. Dit om te voorkomen dat aan beide zijden van het perceel gelijktijdig (zelfde dag) verstoring plaatsvindt.
6. Er wordt een landschapsontwikkelingsplan opgesteld waarin specifieke maatregelen worden uitgewerkt om het leefgebied van de steenuil te verbeteren.

Verbeteren leefgebied van steenuil

Doordat rommelige hoekjes verdwijnen kan de kwaliteit van het leefgebied afnemen. Daarom moeten specifieke op steenuil afgestemde beheermaatregelen of inrichtingsmaatregelen worden genomen om het leefgebied van de steenuil te verbeteren. Deze mitigatie dient voor aanvang van de sloopwerkzaamheden effectief te zijn, omdat ook een tijdelijke verslechtering van het foerageergebied kan leiden tot voedseltekorten. Hierdoor is er een grotere kans op sterfte en is er een grotere kans dat er minder jongen worden grootgebracht.

Het beste is om maatregelen nemen om het voedselaanbod te vergroten. Het belangrijkste is hierbij om te richten op het stapelvoedsel van de steenuil. Dat zijn muizen (vooral veld- en bosmuizen) en in muizenarme jaren regenwormen. Verder staan op het menu van de steenuil de volgende soortgroepen:

- kleine vogels (mussen, spreeuwen en merels)
- meikevers
- diverse soorten loopkevers
- mestkevers
- oorwormen
- nachtvlinders
- spinnen
- larven
- rupsen
- kikkers
- salamanders
- vleermuizen
- regenwormen

Concreet betekent dit dat er moet worden gezorgd voor een terrein dat het hele jaar voorziet in voldoende voedsel en veiligheid. De volgende elementen daarin zijn van belang:

- Het perceel moeten een open tot halfopen structuur hebben.
- Er moet een afwisseling zijn tussen korte en verruigde vegetatie, waarbij met name korte vegetatie van belang is voor het zoeken naar voedsel.
- Er moet een gezonde bodem zijn waarin voldoende regenwormen aanwezig zijn.
- Er moeten voldoende zit- en uitkijkposten zijn om te foerageren en om te rusten (hekken, palen).
- Er mag geen gebruik worden gemaakt van insecticiden of andere pesticiden in het territorium of in de directe omgeving.

Mogelijke maatregelen om voldoende beschikbaar foerageergebied te realiseren zijn:

- laat het grasland (open of onder fruitbomen) begrazen door schapen of paarden; kort gras vormt geschikt jachtterrein voor de steenuil en mest trekt o.a. mestkevers en regenwormen;
- schep muizenrijke plekken voor bos- en veldmuizen o.a. door extensieve beweiding van graslandjes, taluds, slootkanten en bermen, door het creëren van overhoekjes, de aanleg van 'muizenruiters' en het bereikbaar houden van graanopslag;
- plant bomen, struiken en/of hagen en houtwallen aan i.v.m. hun aantrekkingskracht op meikevers, overige insecten en muizen;
- laat zo mogelijk kruidenrijke akkerranden ontstaan; zeker waar deze grenzen aan houtwallen kan een hoog prooiaanbod voor de steenuil en tevens zeer geschikt leefgebied voor andere diersoorten worden gerealiseerd;
- laat een afgelegen hoekje van gazon of grasland doorgroeien; maai laat of stukjes helemaal niet, vele insecten kunnen daarin prima overwinteren;
- verwerk snoeihout in een takkenwal;
- leg een vijver of weidepoel aan met flauwe oevers;
- laat bladafval waar mogelijk liggen, er leven veel rupsen en larven onder;

* Bron: Steenuilenoverleg (STONE):

<https://www.steenuil.nl/bescherming/maatregelen>

Een zeer geschikte handleiding die alle mogelijke maatregelen in detail beschrijft is hier te vinden: <https://www.steenuil.nl/userfiles/Handboek.pdf>

Belangrijk om te realiseren is dat het enige tijd duurt voordat de inrichtingsmaatregelen daadwerkelijk leiden tot een kwaliteitsverbetering van het perceel. Ook dient er rekening te worden gehouden met het feit dat veldmuispopulaties sterke schommelingen in aantallen vertonen. Na een piekjaar volgt altijd een daljaar, waarna de populatie in drie jaar tijd weer toeneemt naar een maximum. Door stress, voedselschaarste, regen, vorst, etc. ontstaat vanzelf dan weer een daljaar.

Als de hiervoor beschreven maatregelen worden uitgevoerd, dan verwacht zowel de uilenwerkgroep als Natuurlink dat de tijdelijke verstoring niet zal leiden tot het verlaten van de nestlocaties. Er worden daarom geen negatieve effecten verwacht

op steenuil. Door het verbeteren van het habitat wordt ook op lange termijn gegarandeerd dat de steenuil hier kan blijven broeden.

Overige soorten

In het uiterste noordoosten van het weiland broedt wel een paartje **ekster (Pica pica)** in de hoge laanbomen. Het nest van de ekster is jaarrond beschermd en valt binnen categorie 5 (zie bijlage 2). De ekster is goed aangepast aan menselijke verstoring. Gezien de afstand van het nest tot de werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht.

Nestlocaties van huismus worden niet verwacht in de te slopen gebouwen. Ook overige gebouwbewonende soorten worden niet verwacht.

Soorten met een ongunstige staat van instandhouding (SVI)

Volgens **art. 3.1 lid 4 en lid 5 Wnb** is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Soorten die zich in een ongunstige staat van instandhouding bevinden, en gevoelig zijn voor verstoring, worden echter niet verwacht binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

7.4.2. Zoogdieren

INSECTENETERS

Alle insecteneters die kunnen worden verwacht zijn vrijgesteld volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Een overtreding van de verbodsbepalingen is daarom niet aan de orde. Wel is de zorgplicht van toepassing.

VLEERMUIZEN

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen is uitgesloten. Gezien de aard van de werkzaamheden wordt ook geen negatief effect verwacht op het foerageergebied van vleermuizen of aanwezige vliegroutes.

KNAAGDIEREN

Woelmuisen

Er kan een aantal woelmuisachtigen worden verwacht op het terrein. Alle te verwachten woelmuisachtigen (**aardmuis (Microtus agrestis)**, **rosse woelmuis (Myodes glareolus)** en **veldmuis (Microtus arvalis)**) zijn echter vrijgesteld volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Een overtreding van de verbodsbepalingen is daarom niet aan de orde. Wel is de zorgplicht van toepassing.

Ware muizen

Er kan ook een aantal ware muizen worden verwacht op het terrein. Alle te verwachten ware muizen (**(bruine rat (Rattus norvegicus)**, **zwarte rat (Rattus rattus)**, **bosmuis (Apodemus sylvaticus)**, **huismuis (Mus musculus)**, **dwergmuis (Micromys minutus)**) zijn echter vrijgesteld volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Een overtreding van de verbodsbepalingen is daarom niet aan de orde. Wel is de zorgplicht van toepassing.

HAASACHTIGEN

Vaste rust- en verblijfplaatsen van haasachtigen zijn niet vastgesteld binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Negatieve effecten zijn hiermee uitgesloten. Daarnaast zijn **konijn (Oryctolagus cuniculus)** en **haas (Lepus europaeus)** vrijgesteld volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant.

ROOFDIEREN

Marterachtigen

Vaste rust- en verblijfplaatsen van **bunzing (Mustela putorius)**, **wezel (Mustela nivalis)** en **steenmarter (Martes foina)** kunnen wel in de gebouwen worden uitgesloten maar niet in de groenstructuren op het terrein. Mochten hier verblijfplaatsen aanwezig zijn, dan zullen deze niet fysiek worden vernietigd door de voorgenomen werkzaamheden. Er kan dus alleen mogelijk sprake zijn van verstoring.

Kleine marters zijn het meest kwetsbaar in de kraamperiode (periode 15 maart tot 1 september). Hetzelfde geldt voor de steenmarter. Bij mogelijke aanwezigheid van marters mogen in deze periode geen versturende activiteiten worden uitgevoerd. Marters zijn namelijk gevoelig voor verstoring. Zeker in de periode dat voor jongen moet worden gezorgd, kan verstoring leiden tot negatieve effecten. Dit kan dan leiden tot een **overtreding van art 3.5 lid 2 en art 3.5 lid 4 Wnb**.

Dit betekent dat er buiten de kwetsbare periode moet worden gewerkt en dat betreft de periode van september tot maart. Omdat er ook met andere soortgroepen rekening dient te worden gehouden, wordt deze periode echter beperkt tot de periode november tot februari. Als de werkzaamheden binnen deze periode worden uitgevoerd worden negatieve effecten op marterachtigen uitgesloten.

EENHOEVIGEN

Vaste rust- en verblijfplaatsen van evenhoevigen zijn niet te verwachten. Negatieve effecten zijn hiermee uitgesloten.

7.4.3. Vaatplanten en mossen

Er zijn geen beschermde vaatplanten en mossen waargenomen of te verwachten. Negatieve effecten zijn hiermee uitgesloten.

7.4.4. Vissen en zoetwaterweekdieren

Beschermde vissen worden niet verwacht binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Negatieve effecten zijn hiermee uitgesloten.

7.4.5. Amfibieën

Beschermde amfibieën worden alleen mogelijk verwacht buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Een uitzondering vormen mobiele soorten als **gewone pad (Bufo bufo)** en **bruine kikker (Rana temporaria)**. Deze kunnen worden verwacht verscholen in rommelige hoekjes op het terrein. Deze soorten zijn echter vrijgesteld volgens de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Een overtreding van de verbodsbepalingen is daarom niet aan de orde. Wel is de zorgplicht van toepassing.

7.4.6. Reptielen

Vaste rust- en verblijfplaatsen van reptielen zijn niet vastgesteld en te verwachten. Negatieve effecten zijn hiermee uitgesloten.

7.4.7. Libellen, dagvlinders en macro-nachtlinders

Beschermde libellen, dagvlinders en macro-nachtlinders zijn niet te verwachten binnen het plangebied. Negatieve effecten op deze soortgroepen zijn hiermee uitgesloten.

7.4.8. Geleedpotigen

Overige beschermde insecten zijn niet te verwachten binnen het plangebied. Negatieve effecten op deze soortgroepen zijn hiermee uitgesloten.

7.5. Effecten op beschermde natuurgebieden

Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden worden direct beschermd via de Wnb. Plannen, projecten en overige handelingen mogen geen negatieve effecten hebben op de instandhoudingsdoelen van deze gebieden.

Gezien de aard van de werkzaamheden en de afstand tot beschermde natura 2000-gebieden kan alleen redelijkerwijs een mogelijk negatief effect worden verwacht door de uitstoot van stikstof (zie ook tabel 5).

Voor de sloop worden mobiele werktuigen ingezet. Deze voertuigen stoten stikstof uit. De hoeveelheid stikstof die wordt uitgestoten is afhankelijk van de emissiewaarden van de voertuigen. De stikstofdepositie die hierdoor ontstaat, kan mogelijk negatieve effecten hebben op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden.

Op basis van de gegevens uit de 'Handreiking woningbouw en AERIUS' en de afstand van het plangebied tot beschermde natura 2000-gebieden en de voorgenomen werkzaamheden kan **met zekerheid worden gesteld** dat er **geen significant negatief effect** is te verwachten op de instandhoudingsdoelstellingen van de natura 2000-gebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) geldt het toetsingskader van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Hierin is 'nee, tenzij' beginsel opgenomen. Directe of indirecte aantasting van de aanwezige natuur- en landschapswaarden door een ingreep *binnen* het NNN dient waar mogelijk te worden voorkomen.

Het plangebied valt **niet binnen** het NNN, waardoor het hiervoor genoemde toetsingskader **niet** van toepassing is. Wel is 'externe werking' van toepassing in de Provincie Noord-Brabant. Er dient dus te worden beoordeeld of er sprake is van een directe of indirecte aantasting van de aanwezige natuur- en landschapswaarden door de ingreep. Gezien de aard van de ingreep en de afstand tot het NNN is hier geen sprake van en worden **geen** negatieve effecten op het NNN verwacht.

Tabel 5. Toetsing van mogelijke negatieve effecten van het project op Natura 2000-gebieden

Mogelijke negatieve effecten	Effect kan optreden?	Toelichting
Oppervlakteverlies	Nee	N.v.t.
Versnippering	Nee	N.v.t.
Verzuring door stikstof uit de lucht	Nee	Stikstofdepositie niet significant
Vermesting door stikstof uit de lucht	Nee	Stikstofdepositie niet significant
Verzoeting	Nee	N.v.t.
Verziltig	Nee	N.v.t.
Verontreiniging	Nee	N.v.t.
Verdroging	Nee	N.v.t.
Vernatting	Nee	N.v.t.
Verandering stroomsnelheid	Nee	N.v.t.
Verandering overstromingsfrequentie	Nee	N.v.t.
Verandering dynamiek substraat	Nee	N.v.t.
Verstoring door geluid	Nee	N.v.t.
Verstoring door licht	Nee	N.v.t.
Verstoring door trilling	Nee	N.v.t.
Optische verstoring	Nee	N.v.t.
Verstoring door mechanische effecten	Nee	N.v.t.
Verandering in populatiedynamiek	Nee	N.v.t.
Bewuste verandering soortensamenstelling	Nee	N.v.t.

8 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden de conclusies uit de ecologische quickscan beschreven. Hierbij wordt een indeling naar beschermingsregime gebruikt.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Een aantal algemeen voorkomende vogels kunnen mogelijk als broedvogel worden verwacht direct rond het plangebied. Omdat alle vogels tijdens het broeden beschermd zijn, kunnen activiteiten tijdens het broedseizoen die dicht bij mogelijke nestlocaties liggen leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming. Volgens [art. 3.1 lid 2 Wnb](#) is het namelijk verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Hieronder valt ook een dusdanige verstoring dat het nest wordt verlaten.

Volgens [art. 3.1 lid 4 en lid 5 Wnb](#) is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Vogels die zich in een ongunstige staat van instandhouding bevinden worden echter niet verwacht.

Werkzaamheden kunnen daarom het beste worden gestart buiten het broedseizoen. Als de werkzaamheden doorlopen tot in het broedseizoen, dan worden er geen verbodsbepalingen overtreden. Vogels zullen zich ofwel niet vestigen of er is gewinning opgetreden aan de verstoring waardoor negatieve effecten zijn uitgesloten.

Voor het broedseizoen stelt de Wnb geen vaste begin- of einddatum. [Het gaat er om of er een broedgeval is](#). Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van 15 maart tot 15 juli, maar er zijn soorten die buiten deze periode broeden. Op het perceel broedt zowel een [steenuil \(Athene noctua\)](#) die al vanaf begin februari kan broeden en [holenduif \(Columba oenas\)](#) en [houtduif \(Columba palumbus\)](#) die tot eind oktober kunnen broeden.

Jaarrond beschermde nesten

Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden is de nestlocatie van de [steenuil \(Athene noctua\)](#) jaarrond beschermd. De voorgenomen sloop van de schuilstal zal zeer waarschijnlijk verstorend werken als gevolg van het geluid dat hierbij wordt geproduceerd en de aanwezigheid van mensen en machines. Dit kan er mogelijk toe leiden dat de nestlocatie wordt verlaten.

De kapschuur wordt daarnaast door de steenuil gebruikt als rustplaats. Deze rustplaats zal verloren gaan door de sloop. Dit zal leiden tot een [overtreding](#) van de [verbodsbepaling van art. 3.1 lid 2 Wnb](#). Hierin wordt gesteld dat het verboden is om opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Ook het gelijktijdig opruimen van rommelhoekjes rond de te slopen schuren zal een aantasting van het leefgebied betekenen. Dit zijn plaatsen waar prooidieren van de steenuil zich vaak ophouden.

Om [negatieve effecten](#) te [voorkomen](#) moeten [specifieke maatregelen](#) worden genomen. Deze zijn samen met de lokale uilenwerkgroep opgesteld.

1. Er wordt zo snel mogelijk (maart/april 2021) een extra steenuilennestkast geplaatst die kan dienen als nieuwe rustplaats. Deze zal door de uilenwerkgroep worden geplaatst op een gunstige plek. Hierdoor zal de steenuil een voldoende lange gewenningsperiode hebben om deze nieuwe nestkast te ontdekken.
2. De kapschuur en schuilstal worden in de minst kwetsbare periode van de steenuil gesloopt. Als er ook rekening gehouden wordt met het broedseizoen van de holenduif in de kapschuur betekent dat de [sloop vanaf november tot en met januari](#) kan plaatsvinden. Om te borgen dat er in de juiste periode wordt gesloopt mag hier alleen mee worden aangevangen na schriftelijke toestemming van de uilenwerkgroep of Natuurlink.
3. De duur van de sloop wordt zo kort mogelijk gehouden om de duur van de verstoring zoveel mogelijk te beperken. Hierop wordt de inzet van mensen en materieel afgestemd.
4. De intensiteit van de sloop dient wat betreft geluid zoveel mogelijk beperkt te worden. Er wordt alleen materiaal ingezet waarbij pieken in geluidsintensiteit worden voorkomen. Er mogen bijvoorbeeld geen

boorhamers worden ingezet. Daarnaast moet een shovel bijvoorbeeld niet op volle toeren slopen maar moet er met beleid worden gesloopt. Dit geldt dan met name voor de sloop van de schuilstal.

5. De sloop van de loods vindt plaats op een ander moment dan de sloop van de kapschuur en de schuilstal. Dit om te voorkomen dat aan beide zijden van het perceel gelijktijdig (zelfde dag) verstoring plaatsvindt.

6. Er wordt een landschapsontwikkelingsplan opgesteld waarin specifieke maatregelen worden uitgewerkt om het leefgebied van de steenuil te verbeteren. Deze maatregelen zijn in dit rapport uitgewerkt.

Als de hiervoor beschreven maatregelen worden uitgevoerd dan verwacht zowel de uilenwerkgroep als Natuurlink dat de tijdelijke verstoring niet zal leiden tot het verlaten van de nestlocaties. Er worden daarom geen negatieve effecten verwacht op steenuil. Door het verbeteren van het habitat wordt ook op lange termijn gegarandeerd dat de steenuil hier kan blijven broeden.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Er worden geen negatieve effecten verwacht op soorten die zijn beschermd onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn. Een overtreding van de verbodsbepalingen onder dit beschermingsregime is daarom niet aan de orde.

Beschermingsregime 'andere soorten'

Er wordt een aantal soorten verwacht die beschermd zijn onder het beschermingsregime 'andere soorten'. De meeste van de te verwachten soorten zijn echter vrijgesteld volgens de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant. Een overtreding van de verbodsbepalingen onder dit beschermingsregime is daarom niet aan de orde.

Vaste rust- en verblijfplaatsen van **bunzing** (*Mustela putorius*), **wezel** (*Mustela nivalis*) en **steenmarter** (*Martes foina*) kunnen wel in de gebouwen worden uitgesloten, maar niet in de groenstructuren op het terrein. Mochten hier verblijfplaatsen aanwezig zijn dan zullen deze niet fysiek worden vernietigd door de voorgenomen werkzaamheden. Er kan wel mogelijk sprake zijn van verstoring.

Als de sloop plaats vindt buiten de kwetsbare periode (september tot maart) dan worden negatieve effecten op marterachtigen uitgesloten. Aangezien de sloop tussen november en februari moet worden uitgevoerd voor de steenuil zal dit het geval zijn.

Zorgplicht

Voor soorten die zijn vrijgesteld, geldt wel de zorgplicht. Dit betekent dat er maatregelen moeten worden genomen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.

Let daarom continue op aanwezige individuen binnen het werkterrein (denk aan algemeen voorkomende amfibieën en zoogdieren) en verplaats deze naar een vergelijkbare, veilige plek buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Gebiedsbescherming

Op basis van de gegevens uit de 'Handreiking woningbouw en AERIUS' en de afstand van het plangebied tot beschermde natura 2000-gebieden en de voorgenomen werkzaamheden kan **met zekerheid worden gesteld** dat er **geen significant negatief effect** is te verwachten op de instandhoudingsdoelstellingen van de natura 2000-gebieden.

De ruimtelijke ontwikkeling vindt plaats in het deel **niet binnen** het NNN valt, waardoor het hiervoor genoemde toetsingskader **niet** van toepassing is. Op deel dat wel binnen de NNN vindt natuurontwikkeling plaats waardoor het NNN versterkt zal worden.

De ingreep heeft ook **geen invloed** op belangrijke waterparels.

9 Gebruikte bronnen

- BIJ12. (2017 versie 1.0). *Kennisdocument Steenuil Athene Noctua*. Opgehaald van Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming:
<https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-019-Kennisdocument-Steenuil-1.0.pdf>
- BIJ12. (2017, versie 1.0). *Kennisdocument Huismus passer domesticus*. Opgehaald van Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming.
- Bouwens, S. (2017). *Handreiking kleine marterachtigen in relatie tot soortbescherming - Provincie Noord-Brabant*. Zoogdierverseniging.
- Diepenbeek, A. (1999). *Veldgids dieren sporen* (2007 ed.). Zeist: KNNV Uitgeverij.
- Henkens, R., Jochem, R., Jonkers, D., de Molenaar, J., Pouwels, R., Reijnen, M., . . . de Vries, S. (2003). *Verkenning van het effect van recreatie op broedvogels - literatuurstudie en koppeling modellen FORVISITS en LARCH (Werkdocument / Planbureau-werk in uitvoering; No. 2003/29)*. Wageningen: Natuurplanbureau. Opgehaald van
<https://edepot.wur.nl/41665>
- Kleijn, D. (2008). *Effecten van geluid op wilde soorten - implicaties voor soorten betrokken bij de aanwijzing van natura 2000 gebieden*. Wageningen: Alterra.
- Krijgsveld, K., Smits, R., & Winden, J. v. (2008). *Verstoringsgevoeligheid van vogels - Update literatuurstudie naar de reacties van vogels*. Vogelbescherming nederland.
- Lenne, V. d., & Hoofd, M. (2018, 06 26). *Onderzoek soortbescherming en asbest dak vervanging*. Goor: Eelerwoude.
- Nauta, R., & Pot, A. (2019). *Het prentenboek*. Uitgeverij EXTRA.
- Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen'. (Juli 2017). *Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*. Opgehaald van www.netwerkgroenebureaus.nl
- Rijksoverheid. (2020). *Handreiking woningbouw en AERIUS*.
- Twisk, P., Van Diepenbeek, A., & Bekker, J. (2010). *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij.

Websites

www.bij12.nl
www.vleermuis.net
www.waarneming.nl
www.zoogdierverseniging.nl
www.floron.nl
www.sovon.nl
www.ravon.nl
www.vlinderstichting.nl
www.eis-nederland.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.zoogdieratlas.nl
www.nederlandsesoorten.nl
www.wetten.overheid.nl
www.ndff.nl/overdendff/validatie/protocollen
www.atlasleefomgeving.nl
<https://calculator.aerius.nl>
<https://cdr.eionet.europa.eu/nl/eu/art17> (nationale rapportage Habitatrichtlijn 2019)
<https://cdr.eionet.europa.eu/nl/eu/art12> (nationale rapportage Vogelrichtlijn 2019)

Bijlage 1 Verordening natuurbescherming Noord-Brabant (ruimtelijke ingrepen)

In de tabel 9 zijn de soorten te vinden die in Noord-Brabant zijn vrijgesteld bij ruimtelijke ingrepen.

Tabel 6. Bijlage 3 behorende bij de Verordening natuurbescherming Noord-Brabant. Soorten als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, onder a

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	
Aardmuis	Microtus agrestis
Bosmuis	Apodemus sylvaticus
Dwergmuis	Micromys minutus
Dwergspitsmuis	Sorex minutus
Egel	Erinaceus europaeus
Gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
Haas	Lepus europeus
Huisspitsmuis	Crocidura russula
Konijn	Oryctolagus cuniculus
Ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus
Ree	Capreolus capreolus
Rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
Tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
Veldmuis	Microtus arvalis
Vos	Vulpes vulpes
Woelrat	Arvicola terrestris
Amfibieën	
Bruine kikker	Rana temporaria
Gewone pad	Bufo bufo
Kleine watersalamander	Triturus vulgaris
Meerkikker	Rana ridibunda
Middelste groene kikker	Rana esculenta

Bijlage 2 Jaarrond beschermde nesten

Soort	Categorie	
	NL	Limburg
Boerenzwaluw	3	2
Boomvalk	4	3
Bosuil	3	2
Buizerd	4	4
Gierzwaluw	2	2
Grote gele kwikstaart	3	2
Havik	4	3
Huismus	2	2
Huiszwaluw	2	2
Kerkuil	3	1
Oehoe	3	1
Ooievaar	3	2
Raaf	4	3
Ransuil	4	3
Roek	2	1
Slechtvalk	3	2
Sperwer	4	4
Steenuil	1	1
Torenvalk	4	3
Wespendief	4	3
Zeearend	4	
Zwarte specht	3	4
Zwarte wouw	4	3
Blauwe reiger	5	4
Bonte vliegenvanger	5	
Boomklever	5	
Boomkruiper	5	
Draaihals	5	4
Gekraagde roodstaart	5	

Soort	Categorie	
	NL	Limburg
Glanskop	5	
Grauwe vliegenvanger	5	
Groene specht	5	
Grote bonte specht	5	
Grutto	5	4
IJsvogel	5	4
Kleine bonte specht	5	
Kortsnavelboomkruiper	5	
Middelste bonte specht	5	
Oeverzwaluw	5	4
Ringmus	5	4
Spreeuw	5	
Tapuit	5	
Tureluur	5	
Veldleeuwerik	5	
Wulp	5	4
Zomertortel	5	4
Zwarte mees	5	
Zwarte roodstaart	5	
Rode wouw		1
Bijeneter		1
grauwe klauwier		1
Kramsvogel		1
Kwartelkoning		2
Paapje		2
Roerdomp		2
Spotvogel		2
Visdief		2

Figuur 33. Overzicht categorieën jaarrond beschermde vogelnesten. Bij de groen gemarkeerde soorten is er jurisprudentie die aangeeft dat nesten in de praktijk niet jaarrond gebruikt worden.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van art 3.1 Wnb het gehele seizoen:

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

In de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Bijlage 3 Handreiking woningbouw en AERIUS

Indicatieve depositie (mol/ha/jaar) als functie van de afstand tussen de woningen en het natuurgebied							
Aantal woningen	50		100		250		
Afstand (km)	Gebruik	Aanleg	Gebruik	Aanleg	Gebruik	Aanleg	Gebruik
1	0,01	0,09	0,02	0,18	0,04	0,44	0,08
2	0,00	0,03	0,00	0,06	0,01	0,14	0,02
3	0,00	0,02	0,00	0,03	0,01	0,08	0,01
4	0,00	0,01	0,00	0,02	0,00	0,05	0,01
5	0,00	0,01	0,00	0,02	0,00	0,04	0,01
6	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,03	0,00
7	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,02	0,00
8	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,02	0,00
9	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00
10	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00

Figuur 34. Indicatieve depositie (mol/ha/jaar) als functie van de afstand tussen de woningen en het natuurgebied. Op basis van deze gegevens mag worden verwacht dat bij een afstand van 14,5 kilometer en sloop van enkele gebouwen de stikstofdepositie niet significant is.

Op 15 oktober 2020 is Aerijs geactualiseerd. Het betreft een jaarlijkse actualisatie van de rekenmethodiek. Het kan daardoor voorkomen dat de afstanden in de 'Handreiking woningbouw en Aerijs', niet meer overeenkomen. Het ministerie van BZK kijkt op dit moment of nader onderzoek noodzakelijk is.

Bron: Handreiking woningbouw en AERIUS

Bijlage 4 Mogelijk te verwachten beschermde soorten Wnb

Hieronder volgt een overzicht van waargenomen beschermde soorten binnen een straal van 10 km van het plangebied. Met de indicatie 'mogelijk te verwachten' wordt een beoordeeld of de soort een mogelijke vaste rust- en of verblijfplaats heeft binnen de invloedsfeer van de ingreep.

Soort	Beschermingsregime	Vrijgesteld	Afstand	Te verwachten	Motivatie
Ecologie					
Amfibieën					
Alpenwatersalamander	Wnb-andere soorten		1 - 5 km	Ja	Mogelijke verblijfplaatsen buiten invloedsfeer werkzaamheden. Geschikt habitat aanwezig.
De alpenwatersalamander (<i>Mesotriton alpestris</i>) heeft een voorkeur voor zandige leemgronden, waar hij voorkomt in beboste gebieden (loofbos) of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen. De alpenwatersalamander geldt als weinig kritisch. De soort heeft een voorkeur voor beschaduwde wateren waarbij de onderwatervegetatie niet zelden volledig afwezig is en de bodem is vaak bedekt met een dikke laag dood blad. In het voorjaar is hij in allerlei typen water te vinden, zolang het niet snelstromend of rijk aan vis is.					
Bastaardkikker	Wnb-andere soorten	Ja	1 - 5 km	Ja	Mogelijke verblijfplaatsen buiten invloedsfeer werkzaamheden. Geschikt habitat aanwezig
De bastaardkikker (<i>Pelophylax klepton esculentus</i>) is weinig kieskeurig en komt in allerlei uiteenlopende habitats voor. Het is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn.					
Boomkikker	Wnb-habitatrichtlijn		5 - 10 km	Nee	Geen aanwezigheid te verwachten op basis van lokale verspreiding
De boomkikker (<i>Hyla arborea</i>) heeft een voorkeur voor het landschapstype 'bos en struweel' en stelt hoge eisen aan zijn leefgebied. Als landhabitat zijn vooral zonnig gelegen zoom- en mantelvegetaties, vegetaties van meerjarige kruiden en braamstruwelen van belang.					
Heikikker	Wnb-habitatrichtlijn		5 - 10 km	Nee	Geen aanwezigheid te verwachten op basis van lokale verspreiding
De heikikker (<i>Rana arvalis</i>) is een soort die erg kritisch is ten aanzien van zijn habitat. De habitat waar de heikikker wordt aangetroffen is in zijn algemeenheid te kenschetsen als schraal, ietwat ruig en vochtig. Het bestaat met name uit heide, hoogveen, laagveen en halfnatuurlijk grasland, maar ook bos en struweel, alles met een hoge grondwaterstand. Waterhabitat is vaak zuur en relatief voedselarm en bestaat uit ondiep, zonbeschenen water. Heidevennen en wateren op hoog- en laagveen zijn de belangrijkste voortplantingswateren.					
Kamsalamander	Wnb-habitatrichtlijn		1 - 5 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
De kamsalamander (<i>Triturus cristatus</i>) komt voor in een verscheidenheid aan typen geïsoleerde wateren. Op de zandgronden en in beekdalen leeft de soort in poelen, vijvers, matig voedselrijke (mesotrofe) vennen en in leemputten. In het rivierengebied komt de soort voor in zelden overstromende (laag dynamische) strangen, kleiputten en kolken.					
Knoflookpad	Wnb-habitatrichtlijn		5 - 10 km	Nee	Geen aanwezigheid te verwachten op basis van lokale verspreiding
De knoflookpad (<i>Pelobates fuscus</i>) heeft vanwege de gravende levenswijze een voorkeur voor een zanderige tot fijne grindbodem en heeft voedselrijk, stilstaand, visvrij water nodig als voortplantingshabitat. De soort komt in allerlei vegetatietypen voor maar heeft een voorkeur voor zonnige, open, relatief onbegroeide delen afgewisseld met zandige plekken, struikjes en bosschages, omzoomd door houtwallen als zomerhabitat.					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld	Afstand	Te verwachten	Motivatie
Poelkikker	Wnb-habitatrichtlijn		1 - 5 km	Nee	Geen aanwezigheid te verwachten op basis van lokale verspreiding
<i>De poelkikker (Rana lessonae) is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. Het is een kritische soort, die houdt van voedselarm en schoon water. Hij heeft een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden.</i>					
Rugstreeppad	Wnb-habitatrichtlijn		5 - 10 km	Nee	Geen aanwezigheid te verwachten op basis van lokale verspreiding
<i>De rugstreeppad (Epidalea calamita) heeft een voorkeur voor duinen en ruderaal terreinen maar wordt in een breed scala aan landschapstypen aangetroffen. Hoogveen wordt grotendeels gemedend. De soort wordt relatief veel gemeld uit kleine rivierbegeleidende wateren. Voortplantingslocaties kenmerken zich over het algemeen als wateren die zich in de pionierfase bevinden: ondiepe, meestal geheel vegetatielose, meestal tijdelijke watertjes. Voorbeelden zijn volgelopen greppels, regenplassen en karrensporen (rijsporen in het algemeen). In akker- en graslandgebieden plant de soort zich voort in enkele dagen geleden geschoonde sloten, dus sloten die door het schone weer in de pionierfase bevinden. De rugstreeppad doet het niet goed in standaard veedrinkpoelen en komt vrijwel niet voor in beek- en bronmilieus.</i> <i>Een rugstreeppad heeft meerdere zomerverblijfplaatsen die hij in die periode wisselend in gebruik heeft. Als verblijfplaatsen kunnen bestaande ruimtes benut worden, zoals muizenholletjes maar de rugstreeppad is ook goed in staat om zelf te graven in goed vergraafbare grond. Naast ingraven kan dat ook door weg te kruipen onder stenen, afval en in spleten.</i> <i>De overwinteringslocatie dient boven het grondwater gelegen te zijn en te beschermen tegen de vorst.</i>					

Soort	Beschermingsregime	Vrijgesteld	Afstand	Te verwachten	Motivatie
Ecologie					
Dagvlinders					
Grote Vos	Wnb-andere soorten		1 - 5 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
De grote vos (<i>Nymphalis polychloros</i>) is een zeldzame vlinder en een echte zwerver die overal kan opduiken. Hij werd met uitsterven bedreigd maar sinds 2019 is op meerdere plaatsen voortplanting geconstateerd. Geschikte waardenbomen zijn bijvoorbeeld peer, prunus, wilg en iep.					
Grote Weerschijnvlinder	Wnb-andere soorten		1 - 5 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
De grote weerschijnvlinder (<i>Apatura iris</i>) komt voor in oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen.					
Iepenpage	Wnb-andere soorten		1 - 5 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
De iepenpage (<i>Satyrion w-album</i>) komt voor waar groepjes iepen (Ruwe iep (<i>Ulmus glabra</i>), Fladderiep (<i>Ulmus laevis</i>) en Gladde iep (<i>Ulmus minor</i>)) bij elkaar staan, zowel in bossen als in (stads)parken. Het is altijd al een zeldzame soort geweest maar wordt de laatste jaren op steeds meer plekken aangetroffen.					
Kleine Ijsvogelvlinder	Wnb-andere soorten		1 - 5 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
De kleine ijsvogelvlinder (<i>Limenitis camilla</i>) komt voor in gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos. De waardplant is Wilde kamperfoelie; soms rode kamperfoelie of gecultiveerde kamperfoelie. De vlinder vliegt in de halfschaduw op open plekken, bredere bospaden en langs bosranden.					
Geleedpotigen					
Vermiljoenkever	Wnb-habitatrichtlijn		0 - 1 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
De vermiljoenkever (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) leeft voornamelijk in vochtige alluviale bossen langs beken en rivieren in het laagland. Voldoende aanwezigheid van vers dood, vochtig hout is de belangrijkste voorwaarde voor vestiging. Alleen bomen die recent dood zijn gegaan, bieden de juiste omstandigheden voor de Vermiljoenkever. Het is er vochtig, er zijn veel schimmels en de schors zit nog stevig om de boom waardoor er een stabiel microklimaat heerst.					

Soort	Beschermingsregime	Vrijgesteld	Afstand	Te verwachten	Motivatie
Ecologie					
Libellen					
Beekrombout	Wnb-andere soorten		5 - 10 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
De beekrombout (<i>Gomphus vulgatissimus</i>) is een soort die meestal wordt geassocieerd meestal met traag stromende laaglandbeken met rijk begroeide oevers. Dat deze beken vaak genormaliseerd zijn hoeft geen belemmering te vormen. Belangrijk is de aanwezigheid van zuurstofrijk water en onbegroeide zandige substraten en niet te rijk zijn aan nitraten en fosfaten.					
Bosbeekjuffer	Wnb-andere soorten		5 - 10 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
De bosbeekjuffer (<i>Calopteryx virgo</i>) is een kenmerkende soort voor, langzaam stromende (bos)beken met een heel goede kwaliteit van het water. Komt voor langs natuurlijke, beschaduwde, koude en zuurstofrijke beken. De habitat bestaat uit bovenlopen (soms middenlopen) van beschaduwde, koude en zuurstofrijke beken, die gekenmerkt worden door een natuurlijke morfologie.					
Gevlekte Witsnuitlibel	Wnb-habitatrichtlijn		5 - 10 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
De gevlekte witsnuitlibel (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>) is een vrij zeldzaam maar de soort wordt de laatste jaren weer wat algemener en duikt regelmatig op nieuwe plekken. De meeste gevlekte witsnuitlibellen zijn te vinden bij verlandingszones van laagveenmoerassen. De larven leven namelijk tussen waterplanten in de verlandingszone.					
Daarnaast kunnen ze voorkomen in bosplassen en verlandingszones van hoogveen- en heidevennen op de hoge zandgronden en randzones van hoogveen. In de duinen is de soort gevonden bij verlandingsvegetaties met een laagveenkarakter. Zowel vegetatieloze als dichtgegroeide wateren worden gemeden.					
Sierlijke Witsnuitlibel	Wnb-habitatrichtlijn		5 - 10 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
De sierlijke witsnuitlibel (<i>Leucorrhinia caudalis</i>) is een zeldzame libel die zich recentelijk sterk heeft uitgebreid. De habitat van de sierlijke witsnuitlibel bestaat uit stilstaande, ongestoorde wateren met een rijke submerse watervegetatie, zoals veenplassen, vijvers en dode rivierarmen. De wateren zijn (matig) voedselrijk en doorgaans omgeven door bos. De drijvende waterplanten mogen geen gesloten oppervlak vormen. De soort houdt niet van eutroof water, en ook van voedselarme, zure wateren zijn waarnemingen schaars. Het water moet helder zijn, met een zichtdiepte van één tot acht meter. Anders dan bij de andere witsnuitlibellen is het water waarin de soort zich voortplant veelal visrijk.					
Speerwaterjuffer	Wnb-andere soorten		5 - 10 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
De speerwaterjuffer (<i>Coenagrion hastulatum</i>) is een zeer kritische soort van licht gebufferde vennen en randen van hoogveen. De larven leven in de verlandingsvegetatie tussen ondergedoken waterplanten, op plaatsen met veel verschillende vegetatiestructuren. Naast ondergedoken platen zijn vaak drijvende waterplanten, zeggen en riet of lisdodde aanwezig.					

Soort	Beschermingsregime	Vrijgesteld	Afstand	Te verwachten	Motivatie
<i>Ecologie</i>					

Nachtvlinders

Teunisbloempijlstaart	Wnb-habitatrichtlijn	1 - 5 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
------------------------------	----------------------	----------	-----	--------------------------

De teunisbloempijlstaart (Proserpinus proserpina) is te vinden op open plekken in vochtige bossen, bosranden en andere warme plaatsen waar waardplanten staan. De rupsen van de teunisbloempijlstaart leven voornamelijk van (middelste) teunisbloem, maar soms ook van (harig) wilgenroosje, basterdwederik en grote kattenstaart. Teunisbloemen worden vooral aangetroffen op omgewerkte zandige grond.

Reptielen

Hazelworm	Wnb-andere soorten	5 - 10 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
------------------	--------------------	-----------	-----	--------------------------

De voorkeurs habitat van de hazelworm (Anguis fragilis) bestaat uit enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort komt voor in bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderaal plaatsen en tuinen. De meeste waarnemingen hebben betrekking op bos- en heideterreinen.

Levendbarende Hagedis	Wnb-andere soorten	0 - 1 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
------------------------------	--------------------	----------	-----	--------------------------

De levendbarende hagedis (Zootoca vivipara) is afhankelijk van een gebied met veel variatie en afwisseling in zowel vegetatie als structuur. Met name de afwisseling van plekken om te zonnen en direct in de dekking te kunnen vluchten is belangrijk. De soort heeft een duidelijke voorkeur voor vochtige terreinen, vooral structuurrijke overgangen van vochtige naar droge terreindelen.

De soort kan zich jaarlijks over een afstand van één tot twee kilometer verplaatsen langs bosranden en open mantelzones op zoek naar nieuw leefgebied.

Muurhagedis	Wnb-habitatrichtlijn	1 - 5 km	Nee	Geen aanwezigheid te verwachten op basis van lokale verspreiding
--------------------	----------------------	----------	-----	--

De muurhagedis (Podarcis muralis) is een warmteminnende soort, die in het noorden van zijn verspreidingsgebied alleen voorkomt in rivierdalen, omdat daar gunstigere klimatologische omstandigheden heersen. De muurhagedis komt in ons land uitsluitend in Maastricht voor. De soort is op veel plekken illegaal uitgezet en vaak betreft dat dieren uit Midden- en Zuid-Europese populaties. De soort komt voor op warme, stenige plekken.

Soort	Beschermingsregime	Vrijgesteld	Afstand	Te verwachten	Motivatie
Ecologie					
Vaatplanten					
Dreps	Wnb-andere soorten		5 - 10 km	Nee	Geschikte standplaatscondities afwezig
<i>Dreps (Bromus secalinus)</i> is een echte pionierssoort en staat op zonnige, open plaatsen op matig droge, vrij kalkarme, matig voedselrijke, lichte grond (löss, leem en zavel).					
Drijvende Waterweegbree	Wnb-habitatrichtlijn		5 - 10 km	Nee	Geschikte standplaatscondities afwezig
<i>Drijvende waterweegbree (Luronium natans)</i> is een plant van helder, voedselarm tot matig voedselrijk (fosfaatarm), zwak zuur water. Ze komt voor in laaglandbeken, vennen, kanalen en poelen.					
Kluwenklokje	Wnb-andere soorten		5 - 10 km	Nee	Geschikte standplaatscondities afwezig
<i>Kluwenklokje (Campanula glomerata L.)</i> staat op zonnige en matig vochtige bodem van kalk- of humushoudend zand, klei of leem. De plant kan tegen lichte bemesting en begrazing.					
Kruipend Moerasscherm	Wnb-habitatrichtlijn		5 - 10 km	Nee	Geschikte standplaatscondities afwezig
<i>Kruipend moerasscherm (Helosciadium repens)</i> is een zeer zeldzame soort die is te vinden op zonnige, open plekken op natte, matig voedselarme tot matig voedselrijke, stikstofrijke, zwak zure veen- of kleibodems, die 's winters ondiep overstroomd worden.					
Ruw Parelzaad	Wnb-andere soorten		5 - 10 km	Nee	Geschikte standplaatscondities afwezig
<i>Ruw parelzaad (Lithospermum arvense)</i> staat op open, zonnige, matig vochtige, matig voedselrijke, basische en kalkrijke mergel, leem, zand en zavel.					
Vissen					
Grote Modderkruiper	Wnb-andere soorten		1 - 5 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
<i>De grote modderkruiper (Misgurnus fossilis)</i> prefereert ondiepe wateren met een dikke modderlaag en een uitbundige waterplantengroei. De soort heeft een voorkeur voor verlandende wateren in laag dynamische overstromingsvlakten en moerasgebieden. In Nederland ligt een aanzienlijk deel van het leefgebied in de sloten van ingepolderde voormalige overstromingsvlakten.					

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld	Afstand	Te verwachten	Motivatie
Vogels					
Boomvalk	Wnb-vogelrichtlijn		0 - 1 km	Nee	Nestlocaties afwezig
Buizerd	Wnb-vogelrichtlijn		0 - 1 km	Nee	Nestlocaties afwezig
Gierzwaluw	Wnb-vogelrichtlijn		1 - 5 km	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten
Grote Gele Kwikstaart	Wnb-vogelrichtlijn		0 - 1 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
Havik	Wnb-vogelrichtlijn		0 - 1 km	Nee	Nestlocaties afwezig
Huismus	Wnb-vogelrichtlijn		0 - 1 km	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten
Kerkuil	Wnb-vogelrichtlijn		0 - 1 km	Nee	Nestlocaties afwezig
Oehoe	Wnb-vogelrichtlijn		1 - 5 km	Nee	Nestlocaties afwezig
Ooievaar	Wnb-vogelrichtlijn		0 - 1 km	Nee	Nestlocaties afwezig
Ransuil	Wnb-vogelrichtlijn		0 - 1 km	Nee	Nestlocaties afwezig

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld	Afstand	Te verwachten	Motivatie
Roek	Wnb-vogelrichtlijn		0 - 1 km	Nee	Nestlocaties afwezig
Slechtvalk	Wnb-vogelrichtlijn		0 - 1 km	Nee	Nestlocaties afwezig
Sperwer	Wnb-vogelrichtlijn		0 - 1 km	Nee	Nestlocaties afwezig
Steenuil	Wnb-vogelrichtlijn		0 - 1 km	Ja	Nestlocaties aangetroffen
Wespendief	Wnb-vogelrichtlijn		0 - 1 km	Nee	Nestlocaties afwezig
Zwarte Wouw	Wnb-vogelrichtlijn		1 - 5 km	Nee	Nestlocaties afwezig

Soort	Beschermingsregime	Vrijgesteld	Afstand	Te verwachten	Motivatie
Ecologie					
Zoogdieren					
Bever	Wnb-habitatrichtlijn		1 - 5 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
<i>De bever (Castor fiber) is afhankelijk van gebieden met water en aangrenzende bosgebieden. Ze hebben een voorkeur voor riviervalleien met veel uiterwaarden, begroeid met zacht hout, en houden zich voornamelijk op langs de trager stromende delen van de rivier. Ook zijn ze te vinden langs meren, beken, poelen en moerassen.</i>					
Boommarter	Wnb-andere soorten		5 - 10 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
<i>De boommarter (Martes martes) leeft bij voorkeur in bossen. Dit kan zowel jong als oud bos zijn. Boommarters met jongen zijn in het late voorjaar en zomer vaak overdag actief. De rest van het jaar zijn boommarters vooral 's nachts actief.</i> <i>De boommarter eet zowel plantaardig als dierlijk voedsel. Zijn voedsel bestaat uit insecten, vogels en eieren en kleine zoogdieren (van muis tot konijn). In de nazomer en herfst eet de boommarter veel bessen en vruchten.</i> <i>Boommarters kiezen hun rustplaatsen vaak in boomholten, konijnen-, vossen of dassenhollen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten zitten vaak in oude spechten- of eekhoornholten, regelmatig in inrottigsholten en soms in gebouwen die in of aan de rand van het bos staan. Boommarters maken meestal niet zelf een hol maar passen een bestaand nest aan.</i>					
Bosvleermuis	Wnb-habitatrichtlijn		5 - 10 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
Bunzing	Wnb-andere soorten		1 - 5 km	Ja	Geschikt habitat aanwezig
<i>De bunzing (Mustela putorius) komt voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar zijn voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn, maar ook meer waterrijke gebieden zoals rietvelden of moerasgebieden. Daarnaast komt hij ook voor in vrij open terreinen, zoals weidegebieden met sloten. Vooral in de winter komt de bunzing ook wel in de buurt van boerderijen voor. Ook in dorpen en buitenwijken van steden komt de bunzing soms voor.</i> <i>Het voedsel van de bunzing bestaat uit allerlei dierlijk voedsel zoals konijnen, hazen, ratten, muizen, mollen, vogels, vogeleieren, reptielen, amfibieën en insecten, maar ook vogelkers, bosbes of ander fruit wordt gegeven.</i> <i>De bunzing is vooral 's nachts actief. In de uren na zonsondergang en voor zonsopgang vertoont de bunzing de meeste activiteit. Een bunzing maakt zijn schuilplaats in oude hopen van bijvoorbeeld konijn, mol, vos en das. Maar ook onder steenhopen, houtmijten, in holle bomen of onder boomwortels. Hij bekleedt zijn hol met gras en mos. In de winter maakt de bunzing zijn schuilplaats op warmere plaatsen, zoals onder stro- en hooibalen bij boerderijen. De bunzing graaft soms zelf een hol. Daarbij ontstaat een stortbergje met aarde waardoor het hol sterk lijkt op dat van een bruine rat.</i>					

Soort Ecologie	Beschermingsregime	Vrijgesteld	Afstand	Te verwachten	Motivatie
Damhert	Wnb-andere soorten		1 - 5 km	Nee	Te veel verstoring aanwezig
<i>Het damhert (Dama dama) komt vooral voor in lichte loofbossen en gemengde bossen, minder vaak in uitgestrekte naaldbossen. Hij heeft een voorkeur voor oudere bossen met een dichte onderbegroeiing. Belangrijk is dat er voldoende gras is. Ook komt hij voor in randzones bij open plekken, graslanden en akkerranden en in parkachtige bosgebieden.</i>					
Das	Wnb-andere soorten		0 - 1 km	Nee	Geen sporen aangetroffen
<i>De das (Meles meles) leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook andere open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte gebieden. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld.</i>					
Eekhoorn	Wnb-andere soorten		0 - 1 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
<i>De eekhoorn (Sciurus vulgaris) leeft voornamelijk in uitgestrekte naaldbossen en gemengde bossen waarin naaldbomen overheersen. Ze komen ook voor in parken en tuinen. Ze zijn minder algemeen in kleinere naaldbossen of in loofbossen. De voorkeur van eekhoorns gaat uit naar ouder bos. Eekhoorns nestelen graag in boomholtes, waarin ze goed beschermd zitten. De ingang moet maar 5 cm zijn om binnen te geraken, wat vaak het geval is bij oude spechtenholen. Bij gebrek hieraan bouwt de eekhoorn een bolvormig nest in een boom of grote struik.</i>					
Egel	Wnb-andere soorten	Ja	0 - 1 km	Ja	Geschikt foerageergebied aanwezig; Verblijfplaatsen kunnen niet worden uitgesloten
Franjestaart	Wnb-habitatrichtlijn		5 - 10 km	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten
<i>De franjestaart (Myotis nattereri) wordt met name aangetroffen in bosrijke gebieden met waterpartijen of waterrijke gedeelten. Recent is duidelijk geworden dat franjestaarten ook wel boven en langs kleinschalige weilanden of akkers jagen en in open veestallen. De kraamkolonies bevinden zich vooral in boomholten, maar ook gebouwen worden soms gebruikt (vooral oude schuurtjes). De soort overwintert koele en vochtige plaatsen, als grotten, mijngangen, bunkers, kelders en forten.</i>					
Gewone Dwergvleermuis	Wnb-habitatrichtlijn		1 - 5 km	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten. Geschikt foerageergebied aanwezig.
Gewone Grootoorvleermuis	Wnb-habitatrichtlijn		1 - 5 km	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten. Geschikt foerageergebied aanwezig.
Gewone/grijze Grootoorvleermuis	Wnb-habitatrichtlijn		5 - 10 km	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten. Verblijfplaatsen kunnen niet worden uitgesloten

Soort <i>Ecologie</i>	Beschermingsregime	Vrijgesteld	Afstand	Te verwachten	Motivatie
Gewone/kleine Dwergvleermuis	Wnb-habitatrichtlijn		0 - 1 km	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten. Geschikt foerageergebied aanwezig.
Gewone/kleine/ruige Dwergvleermuis	Wnb-habitatrichtlijn		1 - 5 km	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten. Geschikt foerageergebied aanwezig.
Haas	Wnb-andere soorten	Ja	0 - 1 km	Ja	Geschikt habitat aanwezig
Konijn	Wnb-andere soorten	Ja	0 - 1 km	Ja	Geschikt habitat aanwezig
Laatvlieger	Wnb-habitatrichtlijn		1 - 5 km	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten. Geschikt foerageergebied aanwezig.
Rosse Vleermuis	Wnb-habitatrichtlijn		5 - 10 km	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten <i>De rosse vleermuis (Nyctalus noctula) komt met name voor in bossen en parken. Ze jagen voornamelijk boven moerassen, open water, vochtige weilanden en bosranden. De verblijfplaats van de rosse vleermuis is vaak een boomholte, bijvoorbeeld spleten in oude bomen of verlaten spechtenholen. Deze holte bevindt zich vaak tot 20 meter boven de grond. Een enkele keer maken ze gebruik van gebouwen, rotsspleten en vleermuiskasten. Zelden komen ze in grotten voor. Hij overwintert in holle bomen, rotsspleten, gebouwen en bruggen.</i>
Rosse Woelmuis	Wnb-andere soorten	Ja	1 - 5 km	Ja	Geschikt habitat aanwezig
Ruige Dwergvleermuis	Wnb-habitatrichtlijn		5 - 10 km	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten. Verblijfplaatsen kunnen niet worden uitgesloten

Soort	Beschermingsregime	Vrijgesteld	Afstand	Te verwachten	Motivatie
Ecologie					
Steenmarter	Wnb-andere soorten		1 - 5 km	Ja	Geschikt habitat aanwezig
<i>De steenmarter (Martes foina) heeft een voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. Hij is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuurvolger'). Hij heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt.</i> <i>De steenmarter is een nachtdier dat van zonsondergang tot zonsopgang actief is. De steenmarter eet zowel plantaardig als dierlijk voedsel. Hij heeft een veelzijdig menu. Hij eet o.a. muizen, ratten, egels, jonge konijnen, vogels, eieren, kevers, rupsen, kikkers en regenwormen.</i> <i>Steenmarters maken veelal geen echt nest; meer een schuilplaats in een kier of nis met diverse voorhanden zijnde materiaal. De grenzen van een territorium worden gemarkeerd met urine en met geurstof uit kliertjes in de voetkussentjes van de achterpoten (ook geurklieren bij mondhoeken en anus). Dit veroorzaakt vaak geuroverlast bij mensen.</i>					
Waterspitsmuis	Wnb-andere soorten		5 - 10 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
<i>De waterspitsmuis (Neomys fodiens) komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snelstromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Rivieren, beken en meren met een dichte oeverbegroeiing hebben zijn voorkeur, maar het dier kan ook worden aangetroffen bij poeltjes, moerassen, sloten en met kroos begroeide vijvers, en zelfs aan de kust is hij te vinden. De soort is zelden ver van water te vinden, maar kan soms in loofbossen, heggen en grasvelden aangetroffen worden, tot 3 kilometer van water af.</i>					
Watervleermuis	Wnb-habitatrichtlijn		1 - 5 km	Nee	Geen verblijfplaatsen te verwachten
<i>De watervleermuis (Myotis daubentonii) houden zich vooral op in open bebost terrein in de buurt van water. De kraamkoloniën bevinden zich in boomholten, rotsspleten en zolders. De ingang naar de kolonie kan zich minder dan een meter van de grond bevinden. Mannetjes leven solitair of in kleine groepjes. Deze verblijven in muren, onder bruggen en in spleten. Watervleermuizen overwinteren in koude, vochtige ondergrondse holen, waaronder grotten, mijnen, kelders en oude putten.</i>					
Wezel	Wnb-andere soorten		1 - 5 km	Ja	Geschikt habitat aanwezig
<i>De wezel (Mustela nivalis) is een woelmuisspecialist en veldmuis en rosse woelmuis zijn de voornaamste prooien. Daarom heeft hij in vergelijking met hermelijn en bunzing een grotere voorkeur voor drogere en kleinschalige agrarische habitats, overeenkomstig met veldmuis. Ook op erven en groene delen van dorpen en steden komt de wezel voor.</i> <i>Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij boschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude holen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt. De wezel is dagactief en afwisselend enkele uren actief en in rust.</i>					
Wild Zwijn	Wnb-andere soorten		5 - 10 km	Nee	Geschikt habitat afwezig
<i>Het wild zwijn (Sus scrofa) komt voor in droge en natte voedselrijke loofbossen en gemengde bossen. Hij heeft een duidelijke voorkeur voor eiken- en beukenbossen aangezien daar in de herfst veel eikels en beukennotjes (de zogenaamde 'mast') te vinden zijn. Een voorwaarde die wilde zwijnen aan een bos stellen is de aanwezigheid van natte/moerassige plaatsen, waar ze in zogenaamde 'zoelen' (ondiepe poelen) modderbaden kunnen nemen. Een wild zwijn is een nacht- en schemerdier. Overdag rust het wild zwijn in dichte dekking, bij voorkeur in droge, jonge ongedunde naaldhoutaanplant.</i>					